

آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی

نوع سند: قوانین - شماره: 1

آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی (با اصلاحات و الحاقات بعدی)

(با اصلاحات و الحاقات بعدی)

وزیران عضو کمیسیون سیاسی و دفاعی 22 آذر 1391 به استناد ماده (51) قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی (مصوب 1390)، آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی را در 27 ماده، تصویب کردند.

وزیران عضو کمیسیون سیاسی و دفاعی در جلسه مورخ 22 آذر 1391 بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و کشور و سازمان وظیفه عمومی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و تأیید ستاد کل نیروهای مسلح و به استناد ماده (51) قانون اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی (مصوب 1390)، آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی را در 27 ماده، تصویب کردند.

فصل اول - کلیات

ماده 1

ماده 1 - اتباع ذکور دولت جمهوری اسلامی ایران از لحاظ قانون خدمت وظیفه عمومی با توجه به مقررات ماده 976 قانون مدنی بشرح زیر میباشند.

1 - کلیه ساکنین ایران به استثنای اشخاصی که تبعیت خارجی آنها مسلم باشد.

تبعیت خارجی کسانی مسلم است که مدارک تابعیت آنها مورد اعتراض دولت ایران نباشد.

2 - کسانی که پدر آنها ایرانی است اعم از این که در ایران یا در خارجه متولد شده باشند.

3 - کسانی که در ایران متولد شده و پدر و مادر آنان غیر معلوم باشند.

4 - کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آنها در ایران متولد شده بوجود آمده اند.

5 - کسانی که در ایران از پدری که تبعه خارجه است بوجود آمده و بلافاصله پس از رسیدن به سن 18 سال تمام لااقل یکسال دیگر در ایران اقامت کرده باشند و الا قبول شدن آنها به تابعیت ایران بر طبق مقرراتی خواهد بود که مطابق قانون برای تحصیل تابعیت ایران مقرر است.

6 - هر تبعه خارجی که تابعیت ایران را تحصیل کرده باشد.

تبصره

تبصره - اطفال متولد از نمایندگان سیاسی و کنسولی خارجه مشمول فقره 4 و 5 نخواهند بود.

ماده 2

ماده 2 - اشخاصی که تابعیت خارجی داشته و بعداً تابعیت ایرانی تحصیل کرده باشند. از لحاظ انجام خدمت وظیفه تابع مقررات قانون خدمت وظیفه عمومی خواهند بود.

تبصره 1

تبصره 1 - چنانچه در زمان داشتن تابعیت کشور خارجی مطابق قوانین همان کشور خدمت دوره ضرورت را انجام داده باشند برای مراحل احتیاط و ذخیره تابع مقررات مربوط به اشخاص هم طبقه خود خواهند بود.

تبصره 2

تبصره 2 - چنانچه کشور متبوع قبلی آنان فاقد مقررات خدمت وظیفه عمومی بوده و یا از انجام خدمت دوره ضرورت معاف شده باشند در صورت لزوم در زمان جنگ و بسیج همگانی بخدمت احضار خواهند شد.

ماده 3

ماده 3 - افراد ذکور ایرانی از اول فروردین ماه سالی که طی آن سال وارد سن نوزده سالگی میشوند برای روشن شدن وضع مشمولیت خود احضار خواهند شد.

ماده 4

ماده 4 - افرادی که جهت انجام خدمت دوره ضرورت بلامانع تشخیص داده شوند در طی سالی که به سن 19 سال تمام میرسند بخدمت دوره ضرورت اعزام خواهند شد.

ماده 5

ماده 5 - در تعیین سن مشمولیت برای احضار و اعزام روز یا ماه تولد تأثیری نخواهد داشت و کلیه افراد نکور متولد در یکسال شمسی (از اول فروردین ماه تا پایان اسفند ماه) متولد همان سال تلقی شده و از لحاظ مشمولین در یک طبق قرار خواهند گرفت.

ماده 6

ماده 6 - مشمولان قادر بخدمت و بلامانع که در سال احضار، خود داوطلب انجام خدمت دوره ضرورت باشند در صورت نیاز بنا به اعلام اداره وظیفه عمومی میتوان آن را به خدمت اعزام نمود.

ماده 7

ماده 7 - کلیه مشمولان احضار شده مکلفند برای تعیین تکلیف و روشن شدن وضع مشمولیت در موعد مقرر خود را بمراکزی که از طرف اداره وظیفه عمومی در رسانه‌های گروهی اعلام میشود معرفی نمایند.

ماده 8

ماده 8 - سن مشمولان و افراد تحت تکفل آنان از لحاظ انجام خدمت وظیفه و یا معافیت از آن تابع مندرجات اولین شناسنامه آنان بوده و ابطال شناسنامه و اسناد سجلی مربوط بآن و هر نوع تغییری اعم از اصلاح و الحاق و یا تکمیل که بعداً بعمل آمده باشد در صورتیکه در وضع معافیت یا مشمولیت مؤثر باشد ولو بر اساس حکم صادره از مراجع قضائی، معتبر نخواهد بود و سازمان‌های وظیفه عمومی و هیئت‌های رسیدگی مکلف برعایت مندرجات اولیه اولین شناسنامه مشمولین و افراد تحت تکفل آنان میباشند.

ماده 9

ماده 9 - چنانچه حسب اعلام مشمول یا سازمان‌های وظیفه عمومی یا تشخیص پزشکی معاین اولیه یا یگان‌های محل خدمت پرسنل وظیفه تفاوت سن واقعی مشمول یا سن مندرج در شناسنامه وی بیشتر از 5 سال بنظر برسد مشمول در شورای پزشکی (موضوع تبصره 1 ماده 41 قانون خدمت وظیفه عمومی) معاینه و در صورتیکه شورا تفاوت سن مشمول را به میزان مصرحه فوق تأیید نماید به مشمول ابلاغ خواهد شد که در مورد تصحیح شناسنامه خود از طریق مراجع ذیصلاح اقدام نماید، بدیهی است در صورتیکه طبق نظر شورای پزشکی مشمول در سنی قرار گیرد که باید بخدمت اعزام گردد بلافاصله بخدمت اعزام و چنانچه در سن معافیت قرار گیرد صدور و تحویل کارت معافیت مشارالیه منوط به ارائه شناسنامه تصحیح شده می‌باشد.

تبصره

تبصره - در مورد مشمولانی که تفاوت سن مندرج در شناسنامه جدید و شناسنامه اولیه آنان بیشتر از 5 سال باشد برابر روش مذکور در ماده 9 اقدام خواهد شد.

ماده 10

ماده 10 - در مورد کسانی که ظاهراً در سنین مشمولیت قرار دارند و بعنوان عدم دریافت شناسنامه تقاضای صدور شناسنامه می‌نمایند اداره ثبت احوال محل، این قبیل افراد را جهت معاینه در شورای پزشکی حوزه وظیفه عمومی محل معرفی و سپس برابر نظر شورا نسبت به صدور شناسنامه برای آنان اقدام خواهند نمود و حوزه‌های وظیفه عمومی بشرح ماده 9 در مورد آنها طبق شناسنامه صادره اقدام می‌نمایند.

ماده 11

ماده 11 - در اسفند ماه هر سال طرح کلی نیازمندی سالیانه نیروهای نظامی و انتظامی که شامل نیازمندی هر دوره نیز خواهد بود و همچنین ترتیب تقدم تأمین نیازمندی‌ها وسیله ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران تهیه و پس از تصویب شورایعالی دفاع جهت اجراء به اداره وظیفه عمومی ابلاغ [ابلاغ] خواهد شد.

تبصره 1

تبصره 1 - بمنظور تهیه طرح نیازمندی‌های موضوع این ماده کمیسیونی با شرکت نیروهای نظامی و انتظامی در ستاد مشترک تشکیل خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2 - نیروهای نظامی و انتظامی موظفند سقف سازمانی مصوبه پرسنل وظیفه خود همچنین تعداد موجودی را برابر آمار پایه خدمتی در خاتمه هر سال برای محاسبه نیازمندی‌های سال بعد به ستاد مشترک منعکس نمایند.

تبصره 3

تبصره 3 - چنانچه بر حسب ضرورت در یک یا چند دوره اعزام تغییری حاصل گردد تغییرات حاصله در قالب سهمیه سالیانه هر یک از نیروها و سازمان‌ها وسیله ستاد مشترک تنظیم و پس از تصویب شورایعالی دفاع جهت اجراء به اداره وظیفه عمومی ابلاغ خواهد شد.

ماده 12

ماده 12 - در مواقع ضروری واگذاری مشمولین خاص بطور دستجمعی یا انفرادی به نیروهای نظامی و انتظامی توسط ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران به اداره وظیفه عمومی ابلاغ خواهد شد.

ماده 13

ماده 13 - اداره وظیفه عمومی پس از وصول میزان نیازمندی هر یک از نیروهای نظامی و انتظامی از ستاد مشترک در هر مرحله اعزام مشمول با تشکیل کمیسیونی مرکب از نمایندگان ستاد مشترک و نیروها و سازمان‌هایی که دارای سهمیه میباشند سهمیه هر نیرو یا سازمان را از مشمولان موجود در هر حوزه وظیفه تعیین خواهد نمود.

تبصره

تبصره - چنانچه مشمولان موجود در هر مرحله اعزام بیشتر یا کمتر از میزان نیازمندی نیروهای نظامی و انتظامی باشند تعداد افزایش یا کاهش مزبور بصورت تقسیم به نسبت بین مبادی مصرحه بر اساس سهمیه آنها در همان مرحله اعزام تقسیم و سهمیه تعیین شده اخیر ملاک عمل حوزه‌های وظیفه خواهد بود و در صورت وجود مشمول اضافی در طول سال بایستی ترتیبی اتخاذ گردد که سهمیه هیچیک از نیروهای نظامی و انتظامی بیش از سهمیه سالیانه آنها که به تصویب شورایعالی دفاع رسیده است نگردد.

ماده 14

ماده 14 - نیروهای نظامی و انتظامی موظفند پس از معین شدن سهمیه آنها از هر حوزه مراتب را بمرکز آموزشی نیروهای مربوطه اطلاع دهند.

ماده 15

ماده 15 - چنانچه پس از تعیین سهمیه بر اساس مقررات ماده 13 این آئیننامه در حین اعزام تعداد مشمولان قابل اعزام اضافه بر سهمیه باشند اداره وظیفه عمومی موظف است تعداد مازاد را بر اساس ترتیب تقدم مصوبه شورایعالی دفاع با نظر ستاد مشترک و نیروی ذیربط تا حد نیازمندی هر مرحله اعزام مربوطه به همان نیرو اختصاص دهد.

ماده 16

ماده 16 - نحوه تقسیم و اختصاص مشمولان هر حوزه به نیروها و سازمان‌های نظامی و انتظامی به میزانی که مورد تصویب کمیسیون قرار گرفته است با اداره وظیفه عمومی خواهد بود.

ماده 17

ماده 17 - اداره وظیفه عمومی موظف است مشمولین هر نیرو را در مراکز آموزشی که قبلاً تعیین شده است تحویل نماید.

ماده 18

ماده 18 - مراکز آموزشی نیروهای نظامی و انتظامی موظف به پذیرش مشمولانی که با هماهنگی قبلی ستاد نیرو یا سازمان مربوطه، آنان اختصاص داده شده و از طرف اداره وظیفه عمومی معرفی گردند میباشند.

ماده 19

ماده 19 - هزینه اعزام و حمل و نقل و جیره بین راه کلیه مشمولان از مراکز اعزام تا مراکز آموزشی با ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران خواهد بود، در محلهائی که وسیله نقلیه باندازه کافی موجود نبوده و امکان کمک و همیاری موجود باشد سایر نیروهای نظامی و انتظامی مساعدت‌های لازم را با حوزه‌های وظیفه عمومی اعزام کننده در حمل و نقل مشمولان بعمل خواهند آورد.

ماده 20

ماده 20 - هیچ یک از نیروهای نظامی و انتظامی مجاز به پذیرش مشمولین فاقد دفترچه آماده خدمت یا دارای دفترچه آماده خدمت بدون معرفی اداره وظیفه عمومی نخواهند بود.

ماده 21

ماده 21 - هر گاه مشمولان بدون معرفی اداره وظیفه عمومی بخدمت هر یک از نیروهای نظامی یا انتظامی پذیرفته شوند مدتی را که در آن نیروها خدمت نموده‌اند جزء خدمت وظیفه عمومی محسوب نگردیده و با آنان مانند مشمولینی که بخدمت اعزام نگردیده‌اند رفتار خواهد شد.

ماده 22

ماده 22 - مشمولانی که دفترچه آماده خدمت دریافت داشته و وسیله حوزه وظیفه محل صدور شناسنامه یا محل سکونت جهت انجام خدمت بمراکز آموزشی تعیین شده اعزام گردیده‌اند ملزم به انجام خدمت در آن مرکز آموزشی بوده و چنانچه مجدداً ضمن معرفی خود بیکی از حوزه‌های دیگر وظیفه عمومی و یا معرفی بحوزه وظیفه اعزام کننده و کتمان اعزام قبلی دفترچه آماده خدمت جدیدی دریافت داشته و بمركز آموزشی دیگری اعزام گردند خدمت آنان در مرکز آموزشی بعدی جزء خدمت وظیفه عمومی محسوب نگردیده و با آنان مانند مشمولینی که بخدمت اعزام نگردیده‌اند رفتار خواهد شد.

ماده 23

ماده 23 - نیروهای نظامی و انتظامی بدون رعایت قانون خدمت وظیفه عمومی آئیننامه‌های اجرایی آن یا بدون صدور حکم از مراجع قضائی مجاز به ترخیص سربازان وظیفه در حین خدمت وظیفه عمومی نمی‌باشد.

ماده 24

ماده 24 - سپاه پاسداران انقلاب اسلامی میتواند مشمولان مورد نیاز خود را در هر دوره برابر ضوابط معینه از بین مشمولانی که دارای دفترچه آماده بخدمت میباشند انتخاب و مشخصات آنان را قبل از تاریخ اعزام بحوزه‌های وظیفه عمومی صادرکننده دفترچه آماده بخدمت اعلام نماید تا مشمولین مورد نظر از طریق آن حوزه‌ها در حد سهمیه تعیین شده بمراکز آموزشی سپاه معرفی شوند.

ماده 25

ماده 25 - در صورتیکه سهمیه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از مشمولان اعلام شده در هر حوزه تأمین نشود در صورت درخواست سپاه بقیه سهمیه از سایر مشمولان تأمین خواهد شد.

ماده 26

ماده 26 - نیروهای نظامی و انتظامی که از مشمولین وظیفه استفاده مینمایند موظفند پس از انجام خدمت مقرر کارت پایان خدمت هر یک از پرسنل وظیفه را صادر نموده و در صورتیکه فاقد غیبت اولیه یا فرار از خدمت باشند بآنان تحویل و مراتب را کتباً با ذکر مشخصات بحوزه وظیفه محل صدور شناسنامه آنان اعلام نمایند

تبصره 1

تبصره 1 - مشمولانی که محل صدور شناسنامه آنان خارج از کشور باشد مراتب پایان خدمت آنان بحوزه وظیفه عمومی شماره 1 تهران اعلام خواهد شد.

تبصره 2 هرگاهافرادیکه خدمت وظیفه عمومی خود را در هر یک از مراحل آن انجام داده و کارت پایان

خدمت دریافت داشته‌اند ادعای مفقود شدن یا بسرقت رفتن یا غیر قابل استفاده بودن آن را بنماید و تقاضای صدور المثنی کرده مدارک لازم را برای اثبات ادعای خود ارائه دهند (مدارک لازم با هماهنگی نیروها و سازمان‌های نظامی و یا انتظامی تعیین می‌گردد) یگان‌های صادرکننده و در صورت انحلال و موجود نبودن آن‌ها ستاد رده‌های بالاتر موضوع را براساس سوابق مربوط مورد بررسی قرار داده و پس از تأیید ادعای متقاضی کارت المثنی صادر خواهند نمود.

ماده 27

ماده 27 - اعزام بخدمت مشمولین از طریق حوزه‌های وظیفه صادرکننده دفترچه آماده به خدمت انجام می‌گردد، مگر در مواردیکه اداره وظیفه عمومی تغییرمحل اعزام را ضروری بداند.

ماده 28

ماده 28 - کلیه مشمولان باید خدمت وظیفه عمومی را در نیروهای نظامی و انتظامی انجام دهند.

ماده 29

ماده 29- هرگاه سازمان‌های دولتی در زمان صلح بخواهند از پرسنل کادر ثابت و وظیفه نیروهای نظامی و انتظامی بطور دستجمعی یا انفرادی در امور تولیدی و عمرانی و تحقیقاتی و آموزشی و بهداشتی و درمانی موضوع اصل 147 قانون اساسی استفاده نمایند باید بالاترین مقام آن سازمان چگونگی استفاده از آنان را به نخست‌وزیری اعلام تا پس از تصویب هیأت دولت مراتب از آن طریق حسب مورد به ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران (در مورد نیروهای سه گانه) و وزارت کشور (در مورد نیروهای انتظامی) و ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام گردد تا در اختیار وزارتخانه‌ها و سازمان‌های درخواست کننده قرار گیرد.

ماده 30

ماده 30 - ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران با وزارت کشور یا سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در صورت عدم موافقت با اعزام پرسنل درخواستی چگونگی آن را به شورای عالی دفاع گزارش نموده و برابر تصمیم شورای عالی دفاع اقدام خواهند نمود.

ماده 31

ماده 31 - پرسنل وظیفه هر یک از نیروهای نظامی و انتظامی که در اجرای ماده 29 این آئیننامه بطور دستجمعی یا انفرادی در سازمان‌های دولتی بصورت مأمور خدمت می‌نمایند جمعی نیروی معرفی‌کننده محسوب میشوند و کارت پایان خدمت خود را نیز از همان نیرو دریافت خواهد نمود.

ماده 32

ماده 32 - مشمولان موضوع لایحه قانونی خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی مصوب 24 / 9 / 58 موظفند بحوزه‌های وظیفه عمومی زیربط مراجعه نموده و مانند سایر مشمولان جهت انجام خدمت دوره ضرورت اعزام گردند.

ماده 33

ماده 33 - مشمولان ماده قبل مانند سایرین جهت طی دوره آموزش مقدماتی نظامی به مراکز آموزشی اعزام و پس از اتمام دوره آموزشی بدو نیازمندی نیروهای نظامی و انتظامی از آنان تأمین گردیده و تعداد مازاد جهت انجام خدمت موضوع لایحه قانونی خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی در اختیار وزارت بهداشتی قرار خواهند گرفت.

ماده 34

ماده 34 - مدت آموزش مقدماتی نظامی مشمولینی که در اجرای ماده 33 این آئیننامه در اختیار وزارت بهداشتی قرار خواهند گرفت در احتساب خدمت موضوع لایحه مذکور ملحوظ خواهد شد.

ماده 35

ماده 35 - وزارت بهداشتی مشمولان معرفی شده را بخدمت پذیرفته و پس از انجام 5 سال خدمت مقرر با احتساب دوره آموزش نظامی مراتب را به حوزه وظیفه اعزام کننده مشمول اعلام و حوزه وظیفه زیربط کارت معافیت از خدمت در زمان صلح برای آنان صادر خواهد نمود.

ماده 36

ماده 36 - مشمولان موضوع لایحه قانونی معافیت فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم از خدمت زیر پرچم مانند سایر مشمولان جهت طی دوره آموزش نظامی مقدماتی بمراکز آموزشی اعزام گردیده و پس از اتمام دوره آموزشی مذکور جهت انجام خدمت موضوع لایحه قانونی معافیت فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار خواهند گرفت.

ماده 37

ماده 37 - مراکز تربیت معلم موظفند مشخصات فارغ التحصیلان مشمول خود را به حوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان اعلام نمایند.

ماده 38

ماده 38 - وزارت آموزش و پرورش پس از انجام تعهد خدمت موضوع لایحه قانونی معافیت فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم مراتب را بحوزه وظیفه اعزام کننده آنان اعلام و حوزه وظیفه زیربط کارت معافیت از خدمت دوره ضرورت در زمان صلح برای آنان صادر خواهند نمود.

ماده 39

ماده 39 - وزارت آموزش و پرورش موظف است اسامی مراکز تربیت معلم و تغییرات بعدی آن را به اداره وظیفه عمومی اعلام نماید.

ماده 40

ماده 40 - آموزشگاه فنون هواپیمائی موظف است مشخصات مشمولینی را که در اجرای ماده 8 قانون خدمت وظیفه عمومی تحت عنوان معلم خلبان و تکنیسین هواپیما استخدام نموده است پس از انجام تعهد مندرج در ماده 8 مذکور جهت صدور کارت معافیت از خدمت وظیفه عمومی بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان اعلام نماید حوزه وظیفه عمومی زیربط جهت این قبیل مشمولان کارت معافیت از خدمت وظیفه عمومی صادر خواهند [خواهد] نمود.

ماده 41

ماده 41 - شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران موظف است دانشجویان دوره چهار ساله آموزشی خود را که متعهد انجام ده سال خدمت در همان شرکت شده‌اند جهت طی دوره آموزش مقدماتی و تخصصی نظامی بر روی عرشه ناوهای نیروی دریائی مستقیماً بآن نیرو معرفی و مشخصات کامل فارغ التحصیلان مزبور را به حوزه‌های وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان اعلام نماید.

تبصره

تبصره فارغ التحصیلان موضوع این ماده پس از پایان دوره آموزش مقدماتی و تخصصی نظامی به شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران معرفی و بعد از پایان ده سال خدمت مقرر در شرکت مزبور از انجام بقیه خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد.

ماده 42

ماده 42 - شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران موظف است مشخصات مشمولین را که تعهد موضوع ماده 9 قانون خدمت وظیفه عمومی را انجام داده‌اند بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان اعلام نماید حوزه وظیفه عمومی ذیربط جهت این قبیل مشمولان کارت معافیت دوره ضرورت صادر خواهد نمود.

ماده 43

ماده 43 - مراکز تربیت معلم و شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران مجاز بپذیرش مشمولین غائب در مراکز تحصیلی مربوطه نمی‌باشند.

ماده 44

ماده 44 - آموزشگاه فنون هواپیمائی مجاز به استخدام مشمولین غائب در مشاغل معلم خلبانی و تکنیسین هواپیما موضوع ماده 8 قانون خدمت وظیفه عمومی نمی‌باشد.

ماده 45

ماده 45 - وزارت آموزش و پرورش، شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، آموزشگاه فنون هواپیمائی موظفند مشخصات کامل مشمولینی را که بمنظور خدمت و یا تحصیل در مراکز آموزشی مربوطه پذیرفته‌اند بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان جهت ثبت در دفتر وضعیت مشمولین اعلام دارند.

ماده 46

ماده 46 - چنانچه هر یک از مشمولین مواد 6 و 7 و 8 و 9 قانون خدمت وظیفه عمومی در هر مرحله از انجام تعهد مقرر خودداری نمایند وزارت بهداری، آموزش و پرورش، شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و آموزشگاه فنون هواپیمائی حسب مورد موظفند مراتب را بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول اعلام دارند.

ماده 47

ماده 47 - حوزه‌های وظیفه زیربط بوضع مشمولیت این قبیل افراد رسیدگی و در صورت بلامانع بودن مانند سایر مشمولین جهت انجام خدمت وظیفه عمومی اعزام خواهند نمود.

ماده 48

ماده 48 - مشمولین وظیفه عمومی مندرج در ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی عبارتند از:

- 1 - دارندگان مدارک دکترای پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، دامپزشکی، متولدین 1328 و بعد از آن تا پایان پنجاه سالگی.
- 2 - دارندگان مدارک دکترای غیر گروه پزشکی و دارندگان مدارک فوق لیسانس و لیسانس متولدین 1334 و بعد از آن تا پایان پنجاه سالگی.
- 3 - دارندگان مدارک فوق دیپلم و دیپلم و کمتر از آن و اشخاص فاقد سواد متولدین 1338 و بعد از آن تا پایان پنجاه سالگی.

ماده 49

ماده 49 - وزارتخانه‌ها، ادارات و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت، دفاتر اسناد رسمی، بانکها، شرکت‌های تعاونی، نهادهای قانونی، مؤسسات خصوصی که قانوناً انجام امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی حسب مورد در زمره وظائف آنان بوده و یا در ارتباط با وظائف آنان قرار دارد موظفند از مشمولین موضوع ماده 48 این آئیننامه مدارک دال بر رسیدگی بوضع مشمولیت آنان را اخذ و جزو منضمات پرونده متشکله منظور نمایند.

تبصره

تبصره - از مشمولین متولد 1328 تا پایان 1337 در صورتی مدارک دال بر رسیدگی بوضع مشمولیت آنان خواسته میشود که برای مسئولین یا متصدیان سازمان‌های مندرج در ماده 49 این آئیننامه محرز شود مشمول دارای مدرک لیسانس یا بالاتر میباشد.

ماده 50

ماده 50 - مدارک دال بر رسیدگی بوضع مشمولیت خدمت وظیفه عمومی بشرح زیر میباشد:

الف - کارت پایان خدمت دوره ضرورت (زیر پرچم سابق)

ب - کارت معافیت دائم

ج - کارت معافیت موقت (کفالت یا پزشکی و یا معافیت برادر یا فرزند اسیر) در مدت اعتبار آن.

د - گواهی اشتغال به تحصیل بر اساس کارت معافیت تحصیلی معتبر.

هـ - گواهی صادره از نیروهای نظامی و انتظامی مبنی بر استخدام در نیروهای مذکور؛ و - گواهی صادره از نیروهای نظامی و انتظامی مبنی بر اشتغال بخدمت دوره ضرورت در نیروهای مذکور بدون داشتن غیبت اولیه.

ز - گواهی صادره از اداره وظیفه عمومی یا نواحی ژاندارمری در حد اختیار تفویضی توسط اداره وظیفه عمومی که حسب مورد بامضاء رئیس اداره وظیفه عمومی و یا فرمانده ناحیه زیربط خواهد رسید.

ح - گواهی اشتغال به تحصیل و یا خدمت در وزارت بهداری، وزارت آموزش و پرورش، سازمان کشتیرانی

جمهوری اسلامی ایران، آموزشگاه فنون هواپیمائی موضوع مواد 6 و 7 و 8 و 9 قانون خدمت وظیفه عمومی.

ط - احکام صادره از محاکم صالحه در مورد ثبت معاملات مشمولین ی - دفترچه آماده بخدمت بدون مهر غیبت در مدت اعتبار آن.

ک - کارت محرومیت از انجام خدمت وظیفه عمومی که باستناد قوانین قبلی صادر شده باشد.

تبصره

تبصره - اداره وظیفه عمومی بنا بر مقتضیات و حسب مورد می‌تواند مدارک لازم جهت انجام امور موضوع ماده 10 قانون را مورد تجدید نظر قرار داده و اصلاحات لازم از طریق شورای هماهنگی موضوع تبصره 2 ماده 21 قانون وظیفه عمومی تهیه و از طریق وزارت کشور جهت تصویب هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

ماده 51

ماده 51 - ارزش و اعتبار ارائه هر یک از مدارک موضوع ماده 50 از لحاظ انجام امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی حسب مورد بشرح زیر است:

الف - دارندگان کارت پایان خدمت دوره ضرورت یا کارت معافیت دائم میتوانند کلیه امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی را انجام دهند.

ب - دارندگان کارت معافیت موقت (کفالت یا پزشکی) در مدت اعتبار آن میتوانند موارد زیر را از امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی انجام دهند:

1 - شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه.

2 - دریافت هر گونه وام و کمک‌های کشاورزی و صنعتی و دامداری و مسکن از طریق وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و نهادهای قانونی.

3 - کاندیدا شدن جهت شوراها و انجمن‌های قانونی.

4 - تحویل اصل گواهینامه یا پایان نامه دوره‌های تحصیلی دیپلم و بالاتر از وزارتخانه مربوطه.

5 - عضویت در شرکت‌های تعاونی.

6 - ثبت هر گونه نقل و انتقال غیر قهری اموال به طور مستقیم و غیر مستقیم در دفاتر اسناد رسمی.

7 - دریافت مستمری از سازمان‌های دولتی و وابسته و نهادهای قانونی.

8 - استخدام بصورت روزمزد - خرید خدمت در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و نهادهای قانونی و شرکت‌های دولتی.

ج - دارندگان گواهی اشتغال به تحصیل بر اساس کارت معافیت تحصیلی معتبر در مدت اعتبار آن میتوانند موارد زیر را از امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی انجام دهند:

1 - شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه.

2 - دریافت هر گونه وام و کمک‌های کشاورزی و صنعتی و دامداری و مسکن از طریق وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی.

3 - کاندیدا شدن جهت شوراها و انجمن‌های قانونی.

4 - عضویت در شرکت‌های تعاونی.

5 - ثبت هر گونه نقل و انتقال غیر قهری اموال بطور مستقیم و غیر مستقیم در دفاتر اسناد رسمی. 6 تحویل اصل گواهی‌نامه یا پایان‌نامه دوره‌های تحصیلی دیپلم و بالاتر از وزارتخانه مربوطه. 7 دریافت مستمری از سازمان‌های دولتی و وابسته و نهادهای قانونی. 8 استخدام به صورت روزمزد- خرید خدمت در وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی شرکت‌های دولتی.

د - دارندگان گواهی صادره از نیروهای نظامی و انتظامی مبنی بر استخدام در نیروهای مذکور میتوانند موارد زیر را از امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی انجام دهند:

1 - شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه.

2 - دریافت هرگونه وام و کمک‌های کشاورزی و صنعتی و دامداری و مسکن از طریق وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی.

3 - تحویل اصل گواهینامه یا پایان‌نامه دوره‌های تحصیلی دیپلم و بالاتر از وزارتخانه‌های مربوطه.

4 - عضویت در شرکت‌های تعاونی.

5 - ثبت هر گونه نقل و انتقال غیر قهری اموال بطور مستقیم و غیر مستقیم در دفاتر اسناد رسمی.

ه - دارندگان گواهی صادره از نیروهای نظامی و انتظامی مبنی بر اشتغال بخدمت دوره ضرورت میتوانند موارد زیر را از امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی انجام دهند:

1 - شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه.

2 - دریافت هر گونه وام و کمک‌های کشاورزی و صنعتی و دامداری و مسکن از طریق وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی.

3 - تحویل اصل گواهینامه یا پایان‌نامه دوره‌های تحصیلی دیپلم و بالاتر از وزارتخانه مربوطه.

4 - عضویت در شرکت‌های تعاونی.

5 - ثبت هر گونه نقل و انتقال غیر قهری اموال بطور مستقیم در دفاتر اسناد رسمی.

6 - دریافت مستمری از سازمان‌های دولتی و وابسته و نهادهای قانونی.

ز - دارندگان گواهی صادره از اداره وظیفه عمومی یا نواحی ژاندارمری در حد اختیار تفویضی میتوانند اموری را که در گواهی صادره ذکر شده است انجام دهند.

ح - دارندگان دفترچه آماده بخدمت بدون مهر غیبت در مدت اعتبار آن میتوانند موارد زیر را از امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی انجام دهند:

1 - دارندگان دفترچه آماده بخدمت بدون مهر غیبت در مدت اعتبار آن چنانچه موفق به انجام مراحل ثبت نام و آزمون صدور گواهی‌نامه شدند گواهی‌نامه صادر و به آنان تحویل خواهد شد.

2 - دریافت مستمری از سازمان‌های دولتی و وابسته و نهادهای قانونی.

3 - استخدام بصورت روزمزد - خرید خدمت در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی و شرکت‌های دولتی.

ط - دارندگان گواهی اشتغال به تحصیل و یا خدمت در وزارت بهداری و وزارت آموزش و پرورش و آموزشگاه فنون هواپیمائی و شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران موضوع مواد 6 - 7 - 8 - 9 قانون

خدمت وظیفه عمومی میتوانند موارد زیر را از امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی انجام دهند:

- 1 - شرکت در آزمایشات رانندگی و اخذ گواهینامه.
- 2 - دریافت هر گونه وام و کمک‌های کشاورزی و صنعتی و دامداری و مسکن از طریق وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای قانونی.
- 3 - کاندیدا شدن جهت شورها و انجمن‌های قانونی.
- 4 - عضویت در شرکت‌های تعاونی.
- 5 - ثبت هر گونه نقل و انتقال غیر قهری اموال بطور مستقیم و غیر مستقیم در دفاتر اسناد رسمی. ی - دارندگان احکام صادره از محاکم صالحه در مورد ثبت معاملات مشمولین میتوانند امور مربوط به ثبت معاملات غیر قهری آنان را در حدی که در حکم قید شده است انجام دهند.
- ک - دارندگان کارت محرومیت از انجام خدمت وظیفه عمومی که باستناد قوانین قبلی صادر شده است میتوانند کلیه امور موضوع ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی را با رعایت قوانین مربوطه انجام دهند.

تبصره 1

تبصره 1 - چنانچه مسئولین یا متصدیان سازمان‌های مجری ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی امور مندرج در ماده مذکور را بدون ارائه مدرک دال بر رسیدگی بوضع مشمول (موضوع ماده 50 این آئیننامه) انجام دهند امور انجام شده از درجه اعتبار ساقط است و مراتب به سازمان ذیربط بمنظور تعقیب قانونی مسئول یا متصدی متخلف اعلام خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2 - تأیید اصالت کارت‌های معافیت موقت موضوع بند (ب) این ماده باید از حوزه‌های وظیفه عمومی صادرکننده کارت‌های مزبور استعلام گردد.

تبصره 3

تبصره 3 - ادارات و نواحی و مناطق آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و شورای مدیریت حوزه علمیه قم و یا نماینده رسمی آن در شهرستان‌ها حسب مورد گواهی اشتغال به تحصیل برای دانش‌آموزان و هنرآموزان و دانشجویان و هنرجویان و طلاب علوم دینی در مورد موضوعات مندرج در بند «ج» این ماده در طول سال تحصیلی که در آن سال به تحصیل اشتغال دارند بر اساس کارت معافیت تحصیلی آنان صادر خواهند نمود.

تبصره 4

تبصره 4 - نیروهای نظامی و انتظامی موظفند گواهی موضوع بند «ه» ماده 51 این آئیننامه را با توجه به ماده 58 قانون فقط برای پرسنل وظیفه‌ای که دفترچه آماده بخدمت آنان فاقد مهر غیبت باشد صادر نمایند.

تبصره 5

تبصره 5 - استخدام در نیروهای نظامی و انتظامی بصورت رسمی و پیمانی مشمول مقررات این ماده نبوده و طبق قوانین نیروی ذریع مجاز خواهد بود.

ماده 52

ماده 52 - مسئولین یا متصدیان سازمان‌های مجری ماده 10 قانون خدمت وظیفه عمومی موظفند حسب مورد در موقع انجام امور موضوع ماده مذکور تاریخ تولد اشخاص را با توجه به مواد 8 و 9 و 10 این آئیننامه در اسناد و مدارک تنظیمی قید نمایند.

ماده 53

ماده 53 - در زمان جنگ و بسیج همگانی در صورت لزوم مشمولینی که بعثتی در زمان صلح از خدمت دوره ضرورت معاف شده‌اند بخدمت احضار و از حقوق و مزایای مشمولین دوره احتیاط هم طبقه خود استفاده خواهند نمود.

ماده 54

ماده 54 - احضار مشمولین فوق پس از پیشنهاد ستاد مشترک ارتش و تصویب شورای عالی دفاع با اداره وظیفه عمومی خواهد بود اداره وظیفه عمومی مراتب را از طریق رسانه‌های گروهی با اطلاع عموم رسانیده و احضارشدهگان را مانند سایر مشمولین بخدمت اعزام خواهد نمود.

تبصره 1

تبصره 1 - ستاد مشترک ارتش در اینمورد با ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هماهنگی خواهد نمود.

تبصره 2

تبصره 2 - از مشمولینی که بعلت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری‌های جسمی و روانی بطور موقت یا دائم از انجام خدمت دوره ضرورت در زمان صلح معاف شده‌اند در شورای پزشکی معاینه مجدد بعمل آمده و در صورت بقاء بیماری برابر نظریه شورای پزشکی بخدمت اعزام نخواهند شد.

ماده 55

ماده 55 - مشمولانی که با طی دوره دانشکده‌ها و آموزشگاه‌های نظامی و انتظامی برای خدمت در کادر ثابت استخدام میشوند اگر مدت تحصیل از دو سال کمتر باشد مدتی از دوره خدمت آنان به نسبت کسری خدمت تا دو سال جزء خدمت دوره ضرورت محسوب خواهد شد.

تبصره

تبصره - نیروهای نظامی و انتظامی موظفند کارت پایان خدمت دوره ضرورت را جهت موظفین و بازنشستگان مربوطه که بسن 50 سالگی نرسیده‌اند صادر و به آنان تحویل نمایند. تبصره - نیروهای نظامی و انتظامی موظفند کارت پایان خدمت دوره ضرورت را جهت موظفین و بازنشستگان مربوطه که بسن 50 سالگی نرسیده‌اند صادر و به آنان تحویل نمایند.

ماده 56

ماده 56 - در صورتیکه محصلین کادر ثابت مراکز آموزش نیروهای نظامی و انتظامی قبل از نیل بدرجه (یا پایان دوره آموزشی در مورد سپاه پاسداران و کمیته‌های انقلاب اسلامی) مستعفی یا اخراج شوند مدت آموزش جزء خدمت دوره ضرورت محسوب نگردیده و دو سال خدمت دوره ضرورت را انجام خواهند داد.

تبصره 1

تبصره 1 - قسمت‌های مربوطه موظفند مشمولان فوق را بحوزه وظیفه محل معرفی نموده و حوزه‌های وظیفه زیربط بوضع این قبیل مشمولان رسیدگی و در صورت بلامانع بودن مانند سایرین بخدمت اعزام خواهند نمود.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان فوق نمیتوانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند مگر اینکه در سال اعزام مشمولین هم طبقه خود واجد شرایط معافیت تحصیلی باشند.

ماده 57

ماده 57 - محصلین کادر ثابت مراکز آموزش نظامی و انتظامی چنانچه بعلت عدم صلاحیتی که ناشی از اراده آنان نباشد اخراج شوند مدت تحصیل آنان درمراکز فوق جزو خدمت دوره ضرورت محسوب خواهد شد. در صورتیکه مدت آموزش معادل یا بیشتر از مدت خدمت دوره ضرورت باشد کارت پایان خدمت دوره ضرورت آنان توسط قسمت مربوطه صادر و تحویل خواهد شد و در صورتیکه مدت آموزش کمتر از مدت خدمت دوره ضرورت باشد کسری آنرا تا دو سال در همان نیرو یا سازمان انجام داده و کارت پایان خدمت دوره ضرورت را دریافت خواهند نمود.

تبصره

تبصره - قسمت‌های مربوطه موظفند پس از صدور کارت پایان خدمت دوره ضرورت مراتب را بحوزه وظیفه محل صدور شناسنامه آنان اعلام نمایند.

ماده 58

ماده 58 - تشخیص ارادی یا غیر ارادی بودن عدم صلاحیت با شورا یا مرجع تصمیم گیرنده در مورد اخراج دانشجو یا دانش آموز میباشد.

تبصره

تبصره - عدم استعداد تحصیلی و مردودیت در آزمایشات مراکز آموزشی و فرهنگی که منجر به اخراج شود ارادی محسوب میگردد.

ماده 59

ماده 59 - محصلین مراکز آموزشی کادر ثابت نیروهای نظامی و انتظامی چنانچه قبل از نیل بدرجه (یا پایان دوره آموزش در مورد کمیته و سپاه) بعلت بیماری برکنار گردند در صورتیکه مدت آموزش معادل مدت خدمت دوره ضرورت یا بیشتر آن باشد کارت پایان خدمت دوره ضرورت توسط قسمت مربوطه صادر و به آنان تحویل خواهد شد. چنانچه مدت آموزش کمتر از مدت خدمت دوره ضرورت باشد به نزدیکترین حوزه وظیفه عمومی محل معرفی و در شورای پزشکی معاینه گردیده و در صورتیکه طبق مقررات این آئیننامه قادر بانجام خدمت و بلامانع تشخیص داده شوند جهت ادامه بقیه خدمت دوره ضرورت بقسمت مربوطه اعزام خواهند شد.

ماده 60

ماده 60 - افسران و همافران و درجه داران کادر ثابت نیروهای نظامی و انتظامی و اعضاء ثابت سپاه پاسداران و کمیته های انقلاب در صورتیکه بموجب مقررات استخدامی مربوطه از خدمت اخراج و یا مستعفی شوند مدت تحصیل آنان در مراکز آموزشی قبل از نیل بدرجه (یا پایان دوره آموزشی در مورد کمیته و سپاه) جزو خدمت دوره ضرورت محسوب نخواهد شد و چنانچه مدت خدمت آنان بعد از نیل به درجه یا پایان دوره آموزش (مدت خدمت افسری، همافری، درجه داری عضویت ثابت سپاه و کمیته) معادل مدت دوره ضرورت یا بیشتر از آن باشد کارت پایان خدمت دوره ضرورت آنان توسط قسمت محل خدمت صادر و تحویل خواهد شد در صورتیکه مدت خدمت آنان کمتر از مدت خدمت دوره ضرورت باشد چنانچه قادر به انجام خدمت و بلامانع باشند بقیه خدمت دوره ضرورت را با درجه سربازی وظیفه در قسمت مربوطه انجام داده و کارت پایان خدمت دوره ضرورت دریافت خواهند نمود.

تبصره

تبصره - قسمت محل خدمت مشمولین مواد فوق کلیه تغییرات حاصله در وضع خدمتی آنان را ضمن ارسال یکبرگ تصویر شناسنامه بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه اعلام خواهند نمود.

ماده 61

ماده 61 - مراکز آموزش نیروهای نظامی و انتظامی موظفند مشخصات کامل مشمولانی را که جهت تحصیل پذیرفته‌اند بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان اعلام نمایند.

ماده 62

ماده 62 - مشمولانی که بعنوان کارمند رسمی با تعهد خدمت در نیروهای نظامی و انتظامی استخدام شوند پس از انجام تعهد از خدمت دوره ضرورت معاف خواهند شد.

ماده 63

ماده 63 - مدت تعهد مزبور در مورد کارمندانی که از گروه پزشکی و فنی بوده و دارای مدرک تحصیلی فوق دیپلم و بالاتر باشند در نقاط عادی 6 سال و در نقاط بد آب و هوا 4 سال خواهد بود و در مورد سایر کارمندان در نقاط عادی 9 سال و در نقاط بد آب و هوا 6 سال خواهد بود.

تبصره 1

تبصره 1 - مدت‌های تعهد مذکور در این ماده ناظر به مشمولانی است که از تاریخ 29 / 7 / 63 ببعد در نیروهای نظامی و انتظامی استخدام شده یا بشوند.

تبصره 2

تبصره 2 - طبقه بندی گروه پزشکی و فنی بر مبنای قانون استخدام سازمان متبوع کارمندان خواهد بود.

تبصره 3

تبصره 3 - نیروهای نظامی و انتظامی استخدام کننده مشخصات کارمندان استخدامی فوق را بحوزه وظیفه محل صدور شناسنامه آنان اعلام خواهند نمود.

ماده 64

ماده 64 - نیروهای نظامی و انتظامی استخدام کننده کارمند موظفند در طول مدت خدمت به آنان آموزش نظامی عمومی بدهند.

ماده 65

ماده 65 - آن عده از کارمندان فوق که بعلت انتزاع قسمت مربوطه از نیروهای نظامی و انتظامی بیکی از وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های دولتی و وابسته بدولت و یا شهرداری و هلال احمر یا نهادهای قانونی منتقل شوند بقیه مدت تعهد خود را در سازمان جدید انجام خواهند داد و چنانچه این قبیل کارمندان قبلاً دوره آموزش نظامی را طی ننموده باشند سازمان‌های مذکور موظفند با همکاری نیروهای نظامی و انتظامی ترتیب آموزش نظامی آنان را بدهند.

ماده 66

ماده 66 - نیروهای نظامی و انتظامی و همچنین وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مندرج در ماده 65 موظفند پس از انجام تعهد مراتب را ضمن ارسال یکبرگ تصویر شناسنامه به حوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه کارمندان اعلام دارند. حوزه وظیفه زیربط کارت معافیت از خدمت دوره ضرورت جهت آنان صادر خواهد نمود.

ماده 67

ماده 67 - چنانچه کارمندان مذکور قبل از انجام تعهد از خدمت مستعفی و یا اخراج شوند نیروهای نظامی و انتظامی و سازمان مربوطه موظفند مراتب را بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان اعلام دارند.

ماده 68 - چنانچه کارمندان مذکور قبل از انجام تعهد بنا بر تشخیص نیروهای نظامی و انتظامی و سازمان مربوطه بعلی خارج از اعمال ارادی از خدمت برکنار شوند در صورتیکه مدت خدمت آنان حداقل در نقاط عادی 5 سال و در نقاط بد آب و هوا 3 سال باشد از انجام خدمت دوره ضرورت معاف خواهند بود چنانچه کمتر از مدت‌های مذکور خدمت نموده باشند به ازاء هر یکسال کسری 4 ماه خدمت دوره ضرورت انجام خواهند داد که در هر حال مدت خدمت دوره ضرورت آنان کمتر از 4 ماه نخواهد بود.

تبصره 1

تبصره 1 - نیروهای نظامی و انتظامی و سازمان‌های مربوطه موظفند مراتب را در مورد این قبیل کارمندان بمنظور صدور کارت معافیت از خدمت دوره ضرورت یا انجام بقیه خدمت دوره ضرورت بحوزه وظیفه عمومی محل اعلام نمایند

تبصره 2

تبصره 2 - حوزه وظیفه زیربط حسب مورد نسب بصدر کارت معافیت از خدمت دوره ضرورت برای کسانیکه تعهد خود را انجام داده‌اند یا اعزام کارمندانی که دارای کسری خدمت هستند اقدام و برای این قبیل کارمندان نیز پس از انجام کسری خدمت کارت معافیت صادر خواهد نمود.

تبصره 3

تبصره 3 - در صورتیکه کارمندان مذکور در تبصره 2 ماده 68 مایل باشند بجای کارت معافیت از کارت پایان خدمت دوره ضرورت استفاده کننده [کنند]میتوانند مانند سایر مشمولان خدمت دوره ضرورت را بطور کامل انجام داده و از کارت پایان خدمت دوره ضرورت استفاده نمایند.

ماده 69 - سربازان وظیفه‌ای که حین انجام خدمت دوره ضرورت با داشتن حداقل گواهینامه دوره ابتدائی و سپردن تعهد 5 سال خدمت پیمانی برای خدمت در مشاغل سازمانی مورد نیاز نیروهای نظامی و انتظامی استخدام گردند دو سال از خدمت آنان در صورت انجام تعهد بمنزله خدمت دوره ضرورت محسوب خواهد

شد.

تبصره

تبصره - نیروهای نظامی و انتظامی استخدام کننده موظفند مراتب استخدام مشمولین مذکور را بحوزه اعزام کننده اعلام دارند.

ماده 70

ماده 70 - نیروهای نظامی و انتظامی استخدام کننده مشمولین فوق موظفند پس از انجام تعهد کارت پایان خدمت دوره ضرورت برای آنان صادر و تحویل نمایند.

ماده 71

ماده 71 - چنانچه مشمولین فوق قبل از انجام تعهد بهر علت مستعفی و یا از خدمت برکنار گردند و مشمولین معافیت‌های قانونی نباشند با احتساب مدتی ازدوره ضرورت که قبل از استخدام انجام داده‌اند بقیه خدمت دوره ضرورت را تا دو سال در نیروی مربوطه انجام خواهند داد.

ماده 72

ماده 72 - نیروهای نظامی و انتظامی مراتب را در مورد مشمولین ماده فوق ضمن ارسال یکبرگ تصویر شناسنامه بحوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه آنان اعلام خواهند نمود.

ماده 73

ماده 73 - استخدام پرسنل وظیفه‌ای که با داشتن غیبت اولیه بخدمت دوره ضرورت اعزام شده‌اند تحت هر عنوان در نیروهای نظامی و انتظامی مجاز نمی‌باشد.

ماده 74

ماده 74 - نیروهای نظامی و انتظامی مذکور در این آئیننامه عبارتند از:

الف - وزارتین دفاع و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران.

ب - ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران.

ج - ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران.

د - نیروهای سه گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران.

ه - ژاندارمری و شهربانی جمهوری اسلامی ایران؛ و - کمیته‌های انقلاب اسلامی ایران

ز - همچنین ستادها - ادارات - یگان‌ها - و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها.

ح - پلیس قضائی.

ماده 75

ماده 75 - مشمولانی که وارد خدمت دوره ضرورت میشوند طبق آئیننامه‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران نسبت به انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی و مقام رهبری (فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران) سوگند وفاداری یاد خواهند کرد.

فصل دوم - احضار برای دوره ضرورت

ماده 76

ماده 76 - اداره وظیفه عمومی در هر سال مشمولینی را که در آن سال وارد سن 19 سالگی میشوند بمنظور رسیدگی بوضع مشمولیتشان از طریق رسانه‌های گروهی احضار خواهد نمود.

ماده 77

ماده 77 - طبقات احضار شده مشمولین در هر سال بضمیمه آگهی‌های احضار به وزارت امور خارجه اعلام میگردد. وزارت امور خارجه مراتب را جهت اطلاع مشمولین مقیم خارج از کشور به کنسولگری‌ها و نمایندگی‌های سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران اعلام خواهد نمود.

ماده 78

ماده 78 - کنسولگری‌ها و نمایندگی‌های سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران موظفند آگهی احضار طبقات احضار شده را به اطلاع مشمولان مقیم حوزه مأموریت خود و مشمولان مقیم نزدیکترین کشور محل مأموریت (در صورتیکه در آن کشور نمایندگی سیاسی وجود نداشته باشد) برسانند.

ماده 79

ماده 79 - مشمولان احضار شده مکلفند بمنظور روشن شدن وضع مشمولیتشان در طول سالی که وارد سن 19 سالگی میشوند خود را بسازمان‌های وظیفه‌عمومی محل تولد یا محل سکونت خود معرفی نمایند.

ماده 80

ماده 80 - مشمولان مقیم خارج از کشور موظفند بمنظور روشن شدن وضع مشمولیتشان خود را به کنسولگری یا نمایندگی سیاسی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت خود و در صورت نبودن آن به نزدیکترین نمایندگی کنسولی یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی ایران معرفی نمایند

ماده 81

ماده 81 - اداره ثبت احوال هر محل مکلف است سالانه صورت اسامی و مشخصات مشمولان شهرستان یا بخش‌ها و حوزه مأموریت خود را که در سال بعد بسن مشمولین (احضار) میرسند از دفاتر مربوطه استخراج و بطور تفکیک در چهار نسخه تهیه و تنظیم و سه نسخه آنرا تا اول آذر ماه هر سال به سازمان‌ها و مراجع وظیفه عمومی ارسال و نسخه چهارم را بعنوان سابقه نگهداری نماید.

ماده 82

ماده 82 - سازمان‌ها و مراجع وظیفه عمومی یک نسخه از صورت‌های دریافتی را جهت ثبت در دفاتر مشخصات و وضعیت مشمولان (دفتر اسامی) مربوطه نگهداری نموده و دو نسخه دیگر را بمراجع زیر ارسال خواهند نمود:

الف - نسخه اول به اداره وظیفه عمومی.

ب - نسخه دوم به هنگ یا گردان ژاندارمری.

ماده 83

ماده 83 - چنانچه پس از ارسال صورت‌های مشمولان از ادارات ثبت احوال سازمان‌ها و مراجع وظیفه عمومی اشخاصی بعلت عدم دریافت شناسنامه جهت دریافت آن به ادارات ثبت احوال مراجعه نمایند ادارات مزبور موظفند.

الف - در صورتیکه تاریخ تولد مورد ادعای این اشخاص یا مشمولان مندرج در صورت‌های ارسالی و یا طبقات قبل که در شمول معافیت طبقاتی نیستند طبق باشد پس از صدور شناسنامه صورت اسامی آنان را ضمن صورت‌های سال بعد ارسال دارند.

ب - در صورتیکه تاریخ تولد مورد ادعای اشخاص مذکور در این ماده با سال‌های تولد مندرج در صورت‌های ارسالی یا طبقات قبلی که در شمول معافیت طبقاتی نیستند منطبق نباشد، برابر مقررات ماده 10 این آئیننامه اقدام و پس از صدور شناسنامه صورت اسامی آنان را ضمن صورت‌های سال بعد ارسال دارند.

ماده 84

ماده 84 - سازمان‌ها و مراجع وظیفه عمومی که مأمور رسیدگی بوضع مشمولان میباشند پس از دریافت صورت‌های موضوع ماده 81 موظفند آن‌ها را در دفتر وضعیت و مشخصات مشمولان (دفتر اسامی) برابر دستورالعمل مربوطه که از طرف اداره وظیفه عمومی ابلاغ و در پشت دفتر مزبور ملصق است ثبت نمایند.

ماده 85

ماده 85 - اداره ثبت احوال هر محل مکلف است همه ساله صورت اسامی مشمولان متوفای سال قبل همچنین اسامی کسانی را که از طبقه انات بوده و اشتبهاً به عنوان ذکوراسامی آنها به سازمان وظیفه عمومی محل داده شده است با انجام تشریفات در ماده 81 در اول آذرماه هر سال بسازمان وظیفه عمومی محل ارسال دارند که در دفتر اسامی منعکس گردد. سازمان وظیفه عمومی محل به محض دریافت صورت‌های مذکور برابر ماده 82 اقدام خواهد نمود.

ماده 86

ماده 86 - کلیه اطلاعات مورد نیاز سازمان‌ها و مراجع وظیفه عمومی ضمن فرم‌های مخصوصی که با هماهنگی اداره وظیفه عمومی و سازمان ثبت احوال کشور تهیه و به مورد اجرا گذاشته خواهد شد از طریق اداره ثبت احوال هر محل در اختیار سازمان‌های وظیفه عمومی قرار خواهد گرفت.

ماده 87

ماده 87 - شهربانیها، کلانتری‌ها و یگان‌ها و پاسگاه‌های ژاندارمری موظفند پس از انتشار آگهی احضار و یا اعلام سازمان وظیفه عمومی محل مشمولان حوزه مأموریت خود را شناسائی نموده و بآنان ابلاغ نمایند بمنظور روشن شدن وضع مشمولیتشان خود را بسازمان‌های وظیفه عمومی معرفی نمایند.

ماده 88

ماده 88 - حوزه وظیفه یا گروهان و یا پاسگاه ژاندارمری منطبق با مرکز شهرستان و بخش بمحض دریافت صورت‌های مذکور در ماده 81 این آئیننامه موظفند اسامی مشمولان حوزه استحفاظی پاسگاه‌های تابعه و مجاور خود را بطور مجزا استخراج و به پاسگاه مربوطه بفرستند تا هر پاسگاه نسبت به احضار و اعزام مشمولان حوزه استحفاظی اقدام کند.

ماده 89

ماده 89 - در هر یک از پاسگاه‌های ژاندارمری غیر منطبق با مراکز بخش اسامی مشمولان حوزه استحفاظی آن پاسگاه در دفتری که بهمین منظور اختصاص داده میشود ثبت میگردد اعم از اینکه مشمولان

مزبور در حوزه استحفاظی پاسگاه متولد شده یا در آنجا اقامت داشته باشند. مشمولان نیز مکلفند در موقع تغییر اقامت مراتب را به پاسگاه ژاندارمری اطلاع دهند تا تغییرات در دفتر مزبور ثبت گردد.

ماده 90

ماده 90 - نمایندگی‌های سیاسی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور باید دفتری جهت ثبت اسامی مشمولین مقیم حوزه مأموریت خود و مشمولان مقیم خارج از محل اقامت آنان که نمایندگی کنسولی یا سیاسی وجود ندارد تهیه و مشخصات کامل هر یک را با قید شماره شناسنامه تاریخ و محل تولد شغل و نشانی کامل محل اقامت را در آن ثبت نمایند.

ماده 91

ماده 91 - نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج موظفند در تیر ماه سال احضار اسامی مشمولان مقیم حوزه مأموریت خود را که آگهی احضار آنان منتشر شده است از دفتر مذکور استخراج و در دو نسخه از طریق وزارت امور خارجه به اداره وظیفه عمومی ارسال دارند.

فصل سوم - رسیدگی

ماده 92

ماده 92 - دستورالعملها، بخشنامه‌ها و اطلاعیه‌ها و امور اجرایی مربوط که موضوعاً مربوط به امور وظیفه عمومی و به نحوی در ارتباط با نیروهای نظامی و انتظامی و مراجع قضائی باشد در شورای هماهنگی موضوع تبصره 2 ماده 21 قانون خدمت وظیفه عمومی مطرح گردیده و پس از تأیید شورای مزبور برای کلیه دستگاه‌های فوق‌الذکر لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده 93

ماده 93 - وزارت کشور، ستاد مشترک ارتش، ستاد مرکزی سپاه و دیوانعالی کشور نمایندگانی بمنظور شرکت در شورای هماهنگی که زیر نظر رئیس اداره وظیفه عمومی تشکیل می‌گردد معرفی خواهند نمود.

ماده 94

ماده 94 - نمایندگان معرفی شده باید در امور نظامی و انتظامی آگاهی لازم داشته و در مواقع ضروری بتوانند ضمن ارتباط با سازمان مربوطه در رفع مشکلات مطروحه همکاری لازم را بعمل آورند.

ماده 95

ماده 95 - در صورتیکه هر یک از نمایندگان وزارتخانه و سازمان‌های مذکور در ماده 93 این آئیننامه برای اعلام نظر نسبت به موارد مطروحه جلب نظر سازمان متبوع خود را ضروری تشخیص دهد میتواند اعلام نظر نهائی را به جلسه بعدی موکول نماید.

ماده 96

ماده 96 - سازمان‌های وظیفه عمومی موظفند در طول سال احضار بطور مداوم بوضع مشمولان مقیم یا متولد حوزه مأموریت خود رسیدگی نمایند بطوریکه قبل از رسیدن بسال اعزام تکلیف کلیه مشمولین روشن شده باشد.

ماده 97

ماده 97 - مشمولان وظیفه عمومی مکلفند در طول سال احضار بسازمان وظیفه عمومی محل تولد یا محل اقامت خود مراجعه و ضمن تسلیم مدارک زیر خود را معرفی نمایند تا بوضع مشمولیت آنان رسیدگی شود.
الف عکس بتعداد مورد نیاز.

ب فتوکپی شناسنامه بتعداد مورد نیاز.

ج گواهی فراغت از تحصیل در صورتیکه فارغ التحصیل داخل کشور باشند در مورد دیپلمه‌ها از ادارات آموزش و پرورش و در مورد فوق دیپلم و لیسانس و بالاتر از دانشگاه‌ها ومؤسسات آموزش عالی مربوط و چنانچه فارغ التحصیل خارج کشور باشند گواهی ارزش تحصیلی در مورد دیپلمه‌ها از وزارت آموزش و پرورش و در مورد فوق دیپلم و لیسانس و بالاتر از [آن]وزارت فرهنگ و آموزش عالی و در مورد طلاب علوم دینی ارزش تحصیلی بر مبنای ارزشیابی مدرک تحصیلی آنان یا شورای مدیریت حوزه علمیه قم و یا نماینده رسمی آن خواهد بود.

تبصره 1

تبصره 1 گواهی فوق صرفاً بمنظور ارائه به سازمان‌های وظیفه عمومی بوده و قید این مطلب در متن آن الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 نداشتن یا مفقود نمودن شناسنامه موجب سلب تکلیف مشمولان از لحاظ اجرای تکالیف مقرر در این ماده نبوده و این قبیل مشمولان موظفند بموقع نسبت به تهیه شناسنامه یا المثنای آن اقدام نمایند.

ماده 98

ماده 98 - مشمولانی که برابر ضوابط وزارت فرهنگ و آموزش عالی و موافقت اداره وظیفه عمومی برای ادامه تحصیل به خارج از کشور عزیمت می‌نمایند پس از فراغت از تحصیل یا ترک آن مکلفند حداکثر ظرف یکسال بمنظور رسیدگی بوضع مشمولیتشان بکشور مراجعه و خود را بسازمان‌های وظیفه عمومی معرفی نمایند.

ماده 99

ماده 99 - مشمولانی که پس از احضار بخدمت در موارد استثنائی بطور موقت و با اجازه اداره وظیفه عمومی بخارج از کشور مسافرت میکنند مکلفند در خاتمه مدت تعیین شده بکشور مراجعه نموده و خود را بسازمان‌های وظیفه عمومی معرفی نمایند.

ماده 100

ماده 100 مشمولانی که دارای کارت پایان خدمت یا معافیت دایم باشند تا زمانی که اداره وظیفه عمومی خروج آنان را از کشور در حدود قوانین ممنوع‌اعلام ننماید میتوانند از کشور خارج شوند.

ماده 101

ماده 101 - بمشمولانی که دارای معافیت موقت میباشند در صورت لزوم و با اجازه اداره وظیفه عمومی

در مدت اعتبار کارت معافیت موقت اجازه خروج از کشور داده خواهد شد.

ماده 102

ماده 102 - مشمولان غائب میتوانند با اجازه اداره وظیفه عمومی بمنظور معالجه بیماری که ضرورت آن بتأیید شورایعالی پزشکی وزارت بهداشت یا شورای پزشکی موضوع ماده 43 قانون خدمت وظیفه عمومی رسیده باشد از کشور خارج شوند.

ماده 103

ماده 103 - اداره وظیفه عمومی از مشمولانی که بطور موقت در موارد مندرج در این آئیننامه بخارج مسافرت مینمایند تضمین لازم بصورت سپرده نقدی یا ضمانتنامه بانکی اخذ نموده و با مشمول شرط مینماید که در صورت عدم مراجعت بموقع مبلغ مورد تضمین بنفع دولت ضبط و نسبت به احضار مشمولان مورد بحث از طریق مبادی زیربط اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

تبصره 1

تبصره 1 - در صورتیکه تودیع سپرده نقدی یا ضمانتنامه بانکی مقدور نباشد اداره وظیفه عمومی مجاز است با توجه به شخصیت و موقعیت اجتماعی و وضعیت مشمول و شخصی که بعنوان متعهد مراجعه میکند بجای سپرده نقدی یا ضمانتنامه بانکی تعهد کتبی اخذ نماید.

تبصره 2

تبصره 2 - فرزندان مشمول مامورین ثابت دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، همچنین کسانی که براساس قوانین مربوط تحت کفالت یا ولایت قانونی آنها هستند با تایید وزارت امورخارجه و رایحه تعهد کتبی میتوانند مادام که ماموریت والدین آنها در خارج از کشور ادامه دارد، ایشان را همراهی نمایند.

تبصره 3

تبصره 3 (منسوخه 29/04/1384) - خروج موقت مشمولان زیر از کشور، در صورتی که دارای معافیت تحصیلی باشند در مدت اعتبار کارت معافیت موقت، بدون اخذ تضمین‌های فوق الذکر مجاز خواهد بود:

الف دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور که از طریق کنکور رسمی سراسری پذیرفته شده‌اند با معرفی کتبی مراجع یاد شده.

ب طلاب علوم دینی حوزه‌های علمیه با تأییدیه کتبی شورای مدیریت حوزه علمیه قم یا نمایندگی آن در استانها.

ماده 104

ماده 104 - نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در کشورهای خارج صلاحیت رسیدگی بوضع مشمولیت مشمولان مندرج در مواد 98 و 99 و 101 و 102 این آئین‌نامه را ندارند.

ماده 105

ماده 105 - سازمان‌های وظیفه عمومی موظفند مشمولانی را که مراجعه می‌نمایند مورد معاینه پزشکی قرار داده و برای کسانی که قادر به خدمت تشخیص داده شوند دفترچه آماده به خدمت صادر و تحویل نمایند.

ماده 106

ماده 106 - مشمولانی که دفترچه آماده به خدمت دریافت داشته‌اند پس از اعلام در رسانه‌های گروهی موظفند در زمان اعلام شده خود را جهت اعزام به محل‌های معینه معرفی نمایند.

ماده 107

ماده 107 - سازمان‌های وظیفه عمومی مشمولان مندرج در ماده فوق را برابر دستورالعمل صادره از اداره وظیفه عمومی بمراکز آموزشی اعزام خواهند نمود.

ماده 108

ماده 108 - چنانچه تعداد مشمولین قابل اعزام در هر دوره بیش از ظرفیت اعلام شده توسط مراکز آموزش نیروهای نظامی و انتظامی باشد اداره وظیفه عمومی میتواند اعزام آنان را به دوره‌های بعد موکول نماید.

ماده 109

ماده 109 - بوضع مشمولانی که ادعای کفالت نمایند وسیله هیئت‌های رسیدگی مذکور در مواد 24 و 26 قانون خدمت وظیفه عمومی رسیدگی میگردد.

ماده 110

ماده 110 - مشمولان مقیم خارج از کشور که مدعی کفالت هستند مکلفند مدارک مورد نیاز را به نمایندگی سیاسی یا کنسولگری جمهوری اسلامی محل اقامت و در صورت نبودن نمایندگی سیاسی در محل اقامت به نزدیکترین نمایندگی سیاسی تسلیم نمایند تا از طریق وزارت امور خارجه به اداره وظیفه عمومی ارسال گردد.

ماده 111

ماده 111- بوضع مشمولیت این قبیل مشمولان در حوزه مرکزی تهران رسیدگی و در صورتیکه رأی هیئت رسیدگی مبنی بر معافیت صادر گردد کارت معافیت بمنظور تحویل به مشمول به وزارت امورخارجه ارسال خواهد شد حضور مشمول یا کسان وی در هیئت‌های رسیدگی ضروری نمی‌باشد.

ماده 112

ماده 112 - چنانچه بعد از صدور دفترچه آماده بخدمت و قبل از اعزام بخدمت دوره ضرورت یا قبل از صدور کارت معافیت کفالت تغییری در وضع مشمول حاصل شود که از موجبات معافیت یا بلامانع بودن مشمول باشد درصورت اول مشمول یا هر بار از افراد تحت‌الکفاله او میتوانند بسازمان وظیفه عمومی که دفترچه آماده بخدمت صادر نموده مراجعه نمایند تا ادعای آنان در هیئت‌های رسیدگی مطرح و رأی مقتضی صادر شود و در صورت دوم مشمول باید به سازمان وظیفه عمومی مربوطه مراجعه و بلامانع بودن خود را اعلام دارد تا دفترچه آماده بخدمت جهت وی صادر گردد.

ماده 113

ماده 113 - در صورتیکه در حین انجام خدمت دوره ضرورت تغییری در وضع مشمول حاصل شود و مشمول یا یکی از بستگان او که مدعی کفالت مشمول نسبت بخود هستند ادعای کفالت نمایند فرماندهان و رؤسای مربوطه مکلفند مراتب را بحوزه وظیفه عمومی اعزام کننده مشمول اعلام دارند حوزه وظیفه عمومی در اسرع وقت پرونده را در هیئت رسیدگی مطرح و در صورتیکه رأی هیئت رسیدگی بر معافیت تکفل صادر گردد مراتب بمنظور ترخیص وی بقسمت محل خدمتی مشمول اعلام و کارت معافیت تکفل با رعایت مقررات مربوطه وسیله حوزه وظیفه زیربط جهت مشمول صادر خواهد شد.

ماده 114

ماده 114 - در صورتیکه مشمول یا افرادی از بستگان او که مدعی کفالت مشمول نسبت به خود هستند ادعا نمایند که حق از آنان تضییع شده است یا هر یک از اعضاء هیئتهای رسیدگی یا فرماندهان گروهانها و گردانها و هنگها و نواحی ژاندارمری و رئیس اداره وظیفه عمومی با ذکر دلیل موجه برآی صادره اعتراض نمایند، پرونده مشمول در هیئت رسیدگی تجدید نظر مطرح و رأی هیئت رسیدگی مزبور باستثنای موارد مندرج در ماده 28 قانون خدمت وظیفه عمومی قطعی و غیر قابل اعتراض خواهد بود.

ماده 115

ماده 115 - بااعتراض مشمولانی که در هیئتهای رسیدگی اولیه سرباز شناخته شده‌اند موقعی در هیئتهای رسیدگی تجدید نظر رسیدگی خواهد شد که بخدمت اعزام شده و گواهی اشتغال بخدمت ارائه نمایند.

ماده 116

ماده 116 - در صورتیکه دلائل و مدارک مثبت مبنی بر معافیت در پرونده موجود باشد رئیس اداره وظیفه عمومی و یا فرماندهان نواحی یا هنگها یا گردانهای ژاندارمری و یا رئیس منطقه وظیفه عمومی تهران میتوانند قبل از اعزام مشمول بخدمت دستور رسیدگی بپرونده مورد اعتراض مشمول را در هیئتهای رسیدگی تجدید نظر صادر نمایند.

ماده 117

ماده 117 - تشکیل هیئت‌های رسیدگی با حضور حداقل سه نفر از اعضاء امکان‌پذیر است.

ماده 118

ماده 118 - در صورتیکه هیئت رسیدگی با شرکت کلیه اعضاء تشکیل گردد رأی اکثریت مناطق اعتبار بوده و در صورتیکه با شرکت 3 نفر از اعضاء تشکیل گردد اتفاق آراء معتبر خواهد بود.

ماده 119

ماده 119 - شرط رسمیت جلسه حضور فرماندار یا بخشدار و رئیس وظیفه عمومی محل یا نمایندگان آنان میباشد.

ماده 120

ماده 120 - در صورتیکه هیئت رسیدگی با حضور 4 نفر از اعضاء تشکیل شود نظر اکثریت مناط اعتبار خواهد بود و چنانچه اکثریت حاصل نشود پرونده در جلسه دیگری که کلیه اعضاء حضور خواهند داشت مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

ماده 121

ماده 121 - اعضائی که در هیئت رسیدگی بدوی اظهار نظر نموده‌اند حق شرکت در جلسه هیئت رسیدگی تجدید نظر در آن مورد را نخواهند داشت.

فصل چهارم (منسوخه 02/04/1391) - معافیت‌ها

بخش اول - معافیت کفالت

ماده 122

ماده 122 - منظور از یگانه مراقب و نگهدارنده یا سرپرست مندرج در ماده 44 قانون خدمت وظیفه عمومی مشمولی میباشد که بشرح مواد زیر تنها فرزند یا نوه ذکور بیش از 18 سال هر پدر یا مادر یا جد یا جده یا تنها برادر بیش از 18 سال خواهر یا برادر خود باشد.

تبصره (منسوخه 29/04/1384) - از دو برادر، تنها برادر بیش از 18 سال مشمول که اشتغال به تحصیل دارد به شرط دارا بودن معافیت تحصیلی معتبر و همچنین تحصیل در خارج از محل سکونت مکفول، مشمول معافیت می‌باشد.

ماده 123

ماده 123 - هرگاه مشمول دارای برادر بیش از 18 سال باشد که بعلت نقص عضو یا بیماری به تشخیص هیئت رسیدگی یا کسب نظر شورای پزشکی قادر به سرپرستی و مراقبت از افرادی که مشمول ادعای کفالت آنان را مینماید نباشد و یا دارای برادر اسیر یا مفقودالثری باشد مشمول یگانه مراقب و سرپرست محسوب خواهد شد.

ماده 124

ماده 124 - مشمولان برابر مقررات ماده 44 قانون خدمت وظیفه عمومی کفیل شناخته میشوند و چنانچه در 5 سال متوالی دارای شرایط معافیت موقت یکساله باشند در پایان سال پنجم به آنان معافیت دائم زمان صلح داده خواهد شد.

1 - یگانه مراقب و نگهدارنده پدری که بعلت بیماری یا نقص عضو یا کهولت به تشخیص هیئت رسیدگی و با کسب نظر شورای پزشکی (موضوع تبصره 1 ماده 41 قانون خدمت وظیفه عمومی) نیاز به مراقبت و نگهداری داشته باشد.

2 - یگانه مراقب و نگهدارنده مادر فاقد شوهر (در صورت مطلقه بودن مادر، باید تاریخ وقوع طلاق قبل از ورود به سن 16 سالگی مشمول باشد).

تبصره

تبصره - چنانچه تاریخ وقوع طلاق بعد از ورود به سن 16 سالگی و قبل از سن مشمولیت باشد به تشخیص هیئت پیش‌بینی شده در تبصره 2 ماده 21 قانون به وضع مشمولین رسیدگی خواهد شد.

3 - یگانه مراقب و نگهدارنده جد فاقد فرزند که بعلت بیماری یا نقص عضو و یا کهولت بنا به تشخیص هیئت رسیدگی و با کسب نظر شورای پزشکی نیاز به مراقبت و نگهداری داشته باشد.

4 - یگانه مراقب و نگهدارنده جده فاقد شوهر و فرزند.

5 - یگانه مراقب و نگهدارنده برادر فاقد پدر و همسر و فرزند که بعلت بیماری یا نقص عضو بنا به تشخیص هیئت رسیدگی و با کسب نظر شورای پزشکی نیاز به مراقبت و نگهداری داشته باشد.

6 - یگانه مراقب و نگهدارنده خواهر فاقد پدر و همسر و فرزندی که بعلت بیماری یا نقص عضو بنا به تشخیص هیئت رسیدگی و با کسب نظر شورای پزشکی نیاز به مراقبت و نگهداری داشته باشد.

7 - یگانه سرپرست و نگهدارنده برادر یا خواهر صغیر.

ماده 125

ماده 125 - در مورد معافیت بمنظور سرپرستی نگهداری برادر یا خواهر صغیر، مشمولی که با صغار از یک پدر و مادر باشد حق تقدم خواهد داشت و در غیر اینصورت مشمولی با صغار از یک پدر باشد حق تقدم دارد و وجود برادران ناتنی صغار مانع از معافیت برادر پدر و مادری آنان نخواهد بود.

ماده 126

ماده 126 - مشمولانی که تنها برادر خواهری باشند که فاقد پدر بوده و تا سن 24 سالگی شوهر اختیار ننمایند تا رسیدن خواهر بسن 24 سال تمام میتوانند سالانه از معافیت موقت استفاده نمایند و پس از آن بخدمت اعزام خواهند شد.

ماده 127

ماده 127 - از دو یا سه برادر واجد شرایط اعزام بخدمت یکی از آنان که سن او از دیگران کمتر است

بشرطی که خود و برادری که بخدمت رفته است فاقد غیبت باشند با ارائه گواهی اشتغال بخدمت برادر یا برادران دیگر میتوانند به تاریخ خاتمه خدمت برادر یا یکی از برادران دفترچه آماده بخدمت دریافت نمایند.

تبصره 1

تبصره 1 - برادر بزرگتری که برادر یا برادران کوچکتر او بخدمت اعزام شده‌اند و اعزام وی قبل از آنان بهر علت مقدور نبوده است چنانچه فاقد غیبت باشد میتواند تا خاتمه خدمت یکی از آنان از تأخیر در اعزام به خدمت استفاده نماید.

تبصره 2

تبصره 2 - در صورتیکه مشمولان مذکور بخدمت اعزام شده باشند نمیتوانند از معافیت تأخیر در اعزام موضوع بند (د) ماده 44 قانون خدمت وظیفه عمومی استفاده نمایند.

ماده 128

ماده 128 - به مشمولانی که کفیل خواهر صغیر میشوند چنانچه تا 5 سال متوالی دارای شرایط معافیت باشند در پایان سال پنجم معافیت دائم زمان صلح داده خواهد شد.

تبصره

تبصره چنانچه مدت معافیت موقت موضوع ماده فوق کمتر از 5 سال بوده و مشمول بلافاصله واجد شرایط مندرج در ماده 126 این آئیننامه بشود مدت معافیت کفالت در زمان صغر خواهر با مدت معافیت کفالت خواهر مجرد در زمان کبر قابل جمع نبوده و مشمول پس از رسیدن خواهر بسن 24 سالگی تمام بخدمت اعزام خواهد شد.

ماده 129

ماده 129 - مشمولانی که برای انجام خدمت وظیفه عمومی احضار میشوند چنانچه در تاریخهای معینه خود را معرفی نکنند از معافیت‌های مذکور در این فصل محروم میشوند مگر اینکه در طول مدت غیبت و

حین رسیدگی واجد شرایط معافیت کفالت بوده باشند و در سایر موارد تشخیص عذر موجه با رئیس اداره وظیفه عمومی یا نماینده او خواهد بود.

ماده 130

ماده 130 (منسوخه 18/03/1379) - مدارک لازم برای تشخیص یگانه سرپرست بودن مشمول:

الف - فتوکپی شناسنامه افراد ذینفع که مأمور مربوطه با اصل سند سجلی تطبیق داده و ذیل آن نام و نشان خود را با ذکر تاریخ تأیید و امضاء مینماید.

ب - استشهاد امضاء شده توسط سه نفر از بستگان مشمول که به تأیید مراجع انتظامی محل رسیده باشد.

ج - انجام تحقیقات در مورد صحت و سقم ادعای مشمول و مفاد استشهاد تنظیمی توسط مأموران حوزه یا پاسگاه انتظامی یا کلانتری مربوط و احراز هویت بستگان شهود وی که به گواهی و مهر و امضای فرمانده حوزه یا پاسگاه انتظامی یا کلانتری محل رسیده باشد.

ماده 131

ماده 131 - در پایان هر سال که مشمولان سالم و بلامانع موضوع بند (1) ماده 39 قانون خدمت وظیفه عمومی که بخدمت اعزام شده‌اند بیش از میزان نیازمندی نیروهای مسلح باشند که در اول همان سال از طرف ستاد مشترک اعلام گردیده است تعداد اضافی از مشمولان بند 2 ماده 39 که مدت خدمت ضرورت آنان بیشتر است حسب اعلام اداره وظیفه عمومی از خدمت ترخیص و بحوزه وظیفه عمومی اعزام کنند معرفی خواهند شد. حوزه وظیفه زیربط کارت معافیت در زمان صلح جهت آنان صادر و تحویل خواهند نمود.

تبصره

تبصره - چنانچه افرادی از مشمولان این ماده مایل به ادامه خدمت باشند در صورت نیاز نیروها و سازمان‌ها میتوانند بخدمت ادامه دهند.

ماده 132

ماده 132 - در صورت تأمین نیازمندی نیروهای مسلح بشرح ماده قبل برای مشمولانیکه حداقل 2 سال تمام از معافیت موقت استفاده نموده‌اند وسیله حوزه وظیفه ذربط کارت معافیت دائم در زمان صلح صادر و تحویل خواهد شد.

ماده 133

ماده 133 - با مشمولانیکه پدر یا برادر آنها از تاریخ 19 / 10 / 56 در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن معلول یا اسیر یا مفقودالثر شده یا بشوند از نظر معافیت به ترتیب زیر رفتار خواهد شد:

الف - در صورتیکه مشمول یگانه فرزند ذکور یا یگانه برادر شخص معلولی باشد که برابر نظر شورای پزشکی قادر به اداره امور شخصی خود نباشد معافیت دائم از خدمت دوره ضرورت و احتیاط بوی داده خواهد شد.

ب - در صورتیکه مشمول یگانه فرزند ذکور خانواده معلول نبوده و دارای برادر صغیر یا برادر علیلی باشد که برابر نظر شورای پزشکی قادر به سرپرستی برادر معلول خود نباشد 5 سال متوالی به آنان معافیت موقت داده شده و در پایان سال پنجم در صورت بقاء شرایط، به آنان معافیت دائم زمان صلح داده خواهد شد.

ج - مشمولانیکه یگانه فرزند ذکور خانواده‌ای باشند که پدر یا برادر آنها اسیر یا مفقودالثر شده یا بشوند 5 سال متوالی به آنان معافیت موقت داده شده و در صورت بقاء شرایط در پایان سال پنجم به آنان معافیت دائم زمان صلح داده خواهد شد.

ماده 134

ماده 134 - منظور از معلول مندرج در ماده 45 قانون و ماده 133 آئین‌نامه فرد ذکوری است که در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن از تاریخ 19 / 10 / 56 به بعد معلول شده یا بشود و برابر نظر شورای پزشکی بدون کمک شخص دیگری قادر به اداره امور شخصی خود نباشد.

ماده 135

ماده 135 - مراتب معلولیت پرسنل نظامی و انتظامی باید مورد تأیید نیرو یا سازمان مربوطه بوده و در

سایر موارد تأیید بنیاد شهید کافی خواهد بود.

ماده 136

ماده 136 - اسیر و مفقودالاثر شخصی است که در راه به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و استمرار آن از تاریخ 19 / 10 / 56 ببعد اسیر یا مفقودالاثر شده و مراتب در مورد پرسنل نیروهای نظامی و انتظامی به تأیید نیروی مربوطه و در سایر موارد به تأیید بنیاد شهید رسیده باشد.

ماده 137

ماده 137 - چنانچه معلول یا اسیر یا مفقودالاثر غیر از برادر پدر و مادری برادران ناتنی دیگری داشته باشد وجود برادران ناتنی مانع استفاده برادر تنی از معافیت نخواهد بود.

بخش دوم - معافیت یکنفر از فرزندان خانواده شهداء

ماده 138

ماده 138 - مشمولانی که پدر یا برادر آنان به درجه رفیع شهادت رسیده یا برسد با داشتن شرایط زیر میتوانند از معافیت موضوع قانون معافیت یکنفر از فرزندان خانواده شهداء مصوب 25 / 11 / 61 استفاده کنند:

الف - تاریخ شهادت برادر یا پدر مشمول بعد از نوزدهم دیماه هزار و سیصد و پنجاه و شش باشد.

ب - از تاریخ شهادت بیش از هفت سال نگذشته باشد.

ج - پدر و مادر مشمول یا یکی از آنها در قید حیات بوده و یا مشمول عهده دار سرپرستی برادر یا خواهر صغیر خود باشد.

ماده 139

ماده 139 - شهادت پرسنل نیروهای نظامی و انتظامی باید به تأیید نیروی مربوطه و بنیاد شهید برسد و در

سایر موارد تأیید بنیاد شهید کافی خواهد بود.

ماده 140

ماده 140 - از هر خانواده شهید فقط یک نفر میتواند از معافیت فوق استفاده نماید.

ماده 141

ماده 141 - استفاده از معافیت خانواده شهداء در مورد چند برادر مشمول که همه از یک پدر و مادر باشند با توافق والدین خواهد بود و در صورت عدم توافق یکی از آنان توسط اداره وظیفه عمومی به قید قرعه انتخاب خواهد شد.

ماده 142

ماده 142 - در صورتیکه پدر شهید فوت نموده و مادر در قید حیات باشد و برادران مشمول او متعدد باشند انتخاب با مادر شهید خواهد بود و در صورتیکه مادر نسبت به انتخاب اقدام ننماید یکی از آنان از طریق قرعه توسط اداره وظیفه عمومی انتخاب خواهد شد.

ماده 143

ماده 143 - چنانچه مشمولینی که برادر شهید هستند متعدد بوده و با شهید از پدر یکی ولی از مادر جدا باشند مشمولی حق استفاده از معافیت دارد که با شهید از یک مادر باشد.

ماده 144

ماده 144 - در صورتیکه شهید فرزندان مشمول متعدد داشته باشد که از یک مادر نباشند مشمولی میتواند از معافیت استفاده نماید که تعداد خواهر و برادر صغیر بیشتری داشته باشد در صورت نبود خواهر و برادر صغیر حق تقدم با مشمولی است که از مادر و از پدر و از پدر تعداد برادر کمتری داشته باشد.

ماده 145

ماده 145 - در صورتیکه شهید دارای برادری از پدر یا مادر بوده که بسن مشمولین رسیده باشند و هر یک از پدر یا مادر مدعی معافیت فرزند خود بشوند در صورت عدم توافق بوضع معافیت رسیدگی نشده و پس از رفع اختلاف با مشمولی که نتوانسته از معافیت استفاده کند مانند مشمولان هم طبقه او رفتار خواهد شد.

ماده 146

ماده 146 - در صورتیکه شهید دارای فرزندی باشد که در سن مشمولیت قرار دارد و یا ظرف 7 سال از تاریخ شهادت مشمول بشود و شهید برادر مشمول نیز داشته باشد حق استفاده از معافیت با فرزند شهید خواهد بود مگر اینکه همسر شهید کتباً رضایت دهد که بجای فرزند شهید برادر وی از معافیت استفاده نماید.

ماده 147

ماده 147 - چنانچه پدر و مادر مشمول فوت نموده و برادر و خواهر صغیری نیز وجود نداشته باشد مشمولینی که برادر شهید هستند نمیتوانند از معافیت استفاده نمایند.

ماده 148

ماده 148 - در صورتیکه یکی از فرزندان شهید از معافیت موضوع قانون معافیت یک نفر از فرزندان خانواده شهداء استفاده نماید سایر فرزندان شهید نمیتوانند از معافیت کفالت استفاده نمایند.

ماده 149

ماده 149 - چنانچه پدر و مادر شهید فوت نموده و شهید برادر یا خواهر صغیر داشته باشد برادری میتواند از معافیت موضوع قانون معافیت یک نفر از فرزندان خانواده شهداء استفاده نماید که با شهید و برادر یا خواهر صغیر وی حسب مورد از یک پدر یا مادر باشد.

ماده 150

ماده 150 - در صورتیکه پدر شهید فوت نموده و مادر در قید حیات باشد و شهید برادران مشمول متعدد تنی و ناتنی داشته باشد حق تقدم با مشمولی است که با شهید از یک پدر و مادر (تنی) میباشد.

ماده 151

ماده 151 - در صورتیکه شهید برادران ابوینی نداشته باشد بین برادران ناتنی شهید حق تقدم با برادری خواهد بود که تعداد بیشتری خواهر و یا برادر صغیر داشته باشد. در صورت تساوی شرایط حق تقدم با مشمولی است که دارای برادر کمتر میباشد.

ماده 152

ماده 152 - چنانچه مشمولی قبلاً از معافیت کفالت استفاده نموده باشد پس از شهید شدن برادر یا پدر خود میتواند تقاضای تبدیل معافیت کفالت را به معافیت یکنفر از فرزندان خانواده شهداء نماید.

ماده 153

ماده 153 - استفاده مشمول از معافیت پزشکی و معافیت تحصیلی مانع استفاده برادران دیگر وی از معافیت یکنفر از فرزندان خانواده شهداء نخواهد بود.

ماده 154

ماده 154 - غیبت مشمول مانع استفاده وی از معافیت یکنفر از فرزندان خانواده شهداء نخواهد بود.

ماده 155

ماده 155 - چنانچه مشمولی از خانواده شهداء از معافیت کفالت دائم استفاده کرده باشد سایر برادران و فرزندان نمیتوانند از معافیت یکنفر از فرزندان خانواده شهداء برای همان موضوع استفاده نمایند. مگر اینکه معافیت کفالت مقدم بر شهادت باشد.

ماده 156

ماده 156 - مشمولینی که تقاضای استفاده از معافیت را می‌نمایند در صورتیکه دارای برادر مشمول غایبی باشند تا معرفی برادر غایب به تقاضای آنان رسیدگی نخواهد شد.

ماده 157

ماده 157 - رسیدگی به تقاضای معافیت یک نفر از فرزندان خانواده شهداء در هیئت‌های رسیدگی موضوع مواد 24 و 26 قانون خدمت وظیفه عمومی بعمل خواهد آمد.

ماده 158

ماده 158 - مدارک لازم برای رسیدگی به ادعای کفالت مشمولان یگانه مراقب و نگهدارنده پدر که قادر به اداره امور خود نباشد بشرح زیر است:

- 1 - تصویر شناسنامه پدر.
- 2 - تصویر شناسنامه مادر.
- 3 - تصویر شناسنامه برادران و خواهران مشمول (در صورتیکه هر یک از آنان فوت کرده باشند برگ فوت آنان).
- 4 - عکس پدر مشمول که توسط کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل اقامت گواهی شده باشد.
- 5 - تصویر شناسنامه همسر یا همسران دیگر پدر مشمول.
- 6 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه پدر و مادر مشمول به استعلام حوزه وظیفه ذیربط در مورد مشخصات فرزندان ذکور پدر و مادر.
- 7 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان و یا بخش وظیفه ژاندارمری محل صدور شناسنامه مشمول.
- 8 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل بکلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل

سکونت مشمول [و] پدر و مادر وی فرستاده میشود مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و امضاء و مهر رئیس یا فرمانده مربوطه بحوزه وظیفه ذیربط اعاده خواهند نمود).

9 - برگ معاینه پزشکی پدر مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت به اداره امور و نیاز بمراقبت و نگهداری بعلت کهولت یا بیماری یا نقص عضو.

10 - برگ معاینه پزشکی برادر بیش از 18 سال مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت سرپرستی پدر بعلت نقص عضو یا بیماری (در صورتیکه مشمول دارای برادر بیش از 18 سال باشد که قادر به اداره امور خود نباشد).

11 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول بامضای سه نفر از بستگان مشمول که به تأیید مراجع انتظامی محل رسیده باشد.

تبصره 1

تبصره 1 - حضور پدر مشمول در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است چنانچه پدر مشمول قادر به حضور در جلسه هیئت رسیدگی نباشد گواهی مراجع ذیصلاح مبنی بر عدم امکان حضور پدر مشمول در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را به تعداد مورد نیاز به حوزه وظیفه عمومی ذیربط تحویل خواهند نمود.

ماده 159

ماده 159 - مدارک لازم برای رسیدگی بادعای کفالت مشمولان یگانه مراقب و نگهدارنده مادر که قادر به اداره امور خود نباشد بشرح زیر است:

1 - گواهی فوت پدر.

2 - رونوشت طلاقنامه مادر در صورتی که مادر مشمول مطلقه شده باشد.

3 - تصویر شناسنامه مادر.

4 - تصویر شناسنامه پدر مشمول در صورتیکه مادر مشمول مطلقه شده باشد.

5 - تصویر شناسنامه برادران و خواهران مشمول

6 - گواهی فوت برادر یا برادران مشمول در صورتیکه فوت نموده باشند.

7 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه مشمول و پدر و مادر وی باستعلام حوزه وظیفه عمومی
ذیربط درباره مشخصات فرزندان ذکور مادر.

8 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع
مشمولیت وی از حوزه یا گروهان و یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.

9 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه یا
محل سکونت مشمول و مادر او تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور
شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر وی فرستاده میشود مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و
تکمیل و گواهی و امضاء و مهر رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه عمومی ذیربط اعاده خواهند نمود).

10 - عکس مادر مشمول که توسط کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل اقامت گواهی شده باشد

11 - تصویر شناسنامه و یا خلاصه فوت شوهر و با شوهران قبلی مادر مشمول.

12 - برگ معاینه پزشکی برادر بیش از 18 سال مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت
سرپرستی مادر بعلت نقص عضو یا بیماری (در صورتیکه مشمول دارای برادر بیش از 18 سال باشد که
قادر به اداره امور خود نباشد).

13 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول بامضای سه نفر از بستگان مشمول که به تأیید
مراجع انتظامی محل رسیده باشد.

14-رونوشت مصدق احکام مبنی بر حبس پدر (به نحوی که از تاریخ ارایه آن بیش از یک سال به انقضای
حبس باقی مانده باشد).

تبصره 1

تبصره 1 - حضور مادر مشمول در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است چنانچه مادر مشمول قادر به حضور در جلسه هیئت رسیدگی نباشد، گواهی مراجع ذیصلاح مبنی بر عدم امکان حضور مادر مشمول در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان باید هر یک از مدارک فوق را بتعداد مورد نیاز بحوزه وظیفه عمومی مربوطه تحویل نمایند.

ماده 160

ماده 160 مدارک لازم برای رسیدگی بادعای کفالت مشمولان یگانه مراقب و نگهدارنده جد یا جد پدری یا مادری که قادر به اداره امور خود نباشند بشرح زیر است:

الف جد پدری یا مادری.

1 - تصویر شناسنامه جد.

2 - تصویر شناسنامه نوه‌های ذکور و اناث.

3 - گواهی فوت فرزندان جد.

4 - عکس جد مشمول که توسط کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل اقامت گواهی شده باشد.

5 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول در مورد فرزندان و نوه‌های جد تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر و جد وی فرستاده میشود مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و امضاء و مهر رئیس یا فرمانده مربوطه بحوزه وظیفه ذیربط اعاده خواهند نمود).

تصویر شناسنامه همسر یا همسران دیگر پدر مشمول.

6 - برگ معاینه پزشکی جد مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر نیاز به مراقبت و نگهداری بعلت بیماری یا نقص عضو یا کهولت.

7 - چنانچه جد دارای همسران دیگر باشد تصویر شناسنامه آنها.

8 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه افراد بندهای 1 و 2 به استعلام حوزه وظیفه عمومی زیربط در مورد مشخصات آنان.

9 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان و یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.

10 - برگ معاینه پزشکی برادر بیش از 18 سال مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت سرپرستی جد بعلت بیماری یا نقص عضو (در صورتیکه مشمول دارای برادر بیش از 18 سال باشد که قادر به اداره امور خود نباشد).

11 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضاء سه نفر از بستگان مشمول که بگواهی دفاتر اسناد رسمی رسیده باشد.

تبصره 1

تبصره 1 - حضور جد مشمول با شناسنامه عکس دار در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است در صورتیکه جد بهر علت قادر به حضور در جلسه دادگاه نباشد. گواهی مراجع ذیصلاح مبنی بر عدم امکان حضور وی در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را بتعداد مورد نیاز بحوزه وظیفه عمومی زیربط تحویل خواهند داد.

ب - جد مادری یا پدری.

1 - در مورد مشمولانیکه ادعای تکفل جده مادری یا پدری خود را نموده باشند مدارک مذکور در بند الف این ماده به استثنای مدارک مندرج در بند 6.

2 - گواهی فوت شوهر یا طلاقنامه جده که تاریخ وقوع طلاق قبل از رسیدن مشمول به سن مشمولیت باشد.

ماده 161

ماده 161 - مدارک لازم برای رسیدگی به ادعای کفالت مشمولان یگانه مراقب و نگهدارنده خواهر که قادر به اداره امور خود نباشد بشرح زیر است:

1 - گواهی فوت پدر

2 - تصویر شناسنامه خواهر

3 - تصویر شناسنامه‌ها در مشمول و همسر با همسران دیگر پدر مشمول

4 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و خواهر تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر و خواهر وی فرستاده میشود. مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و امضاء و مهر رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه عمومی ذیربط اعاده خواهند نمود).

5 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه و محل سکونت مشمول و پدر و مادر او به استعلام حوزه وظیفه عمومی ذیربط در مورد فرزندان آنها.

6 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان و یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.

7 - عکس خواهر مشمول که توسط کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل اقامت گواهی شده باشد.

8 - در صورتیکه پدر مشمول قبلاً همسران دیگری داشته است تصویر شناسنامه آنها.

9 - برگ معاینه پزشکی برادر بیش از 18 سال مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت سرپرست خواهر بعلت نقض عضو یا بیماری (در صورتیکه مشمول دارای برادر بیش از 18 سال باشد که قادر به اداره امور خود نباشند).

10 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضای سه نفر از بستگان مشمول که

بگواهی دفاتر اسناد رسمی رسیده باشد.

11- رونوشت مصدق احکام مبنی بر حبس پدر (به نحوی که از تاریخ رایحه آن بیش از یک سال به انقضای حبس باقی مانده باشد).

تبصره 1

تبصره 1 - حضور خواهر مشمول در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است. چنانچه خواهر مشمول قادر به حضور در جلسه هیئت رسیدگی نباشد گواهی مراجع ذیصلاح ذیربط مبنی بر عدم امکان حضور خواهر مشمول در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را به تعداد مورد نیاز بحوزه وظیفه عمومی ذیربط تحویل خواهند داد.

ماده 162

ماده 162 - مدارک لازم برای رسیدگی به ادعای کفالت مشمولان یگانه مراقب و نگهدارنده برادر که قادر به اداره امور خود نباشد بشرح زیر است:

1 - گواهی فوت پدر

2 - تصویر شناسنامه برادر بیمار مشمول

3 - تصویر شناسنامه سایر برادران مشمول

4 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و برادر او تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر و برادر وی فرستاده میشود. مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و امضاء و مهر رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه ذیربط اعاده خواهند نمود.

5 - عکس برادر مشمول که توسط کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل اقامت گواهی شده باشد.

6 - در صورتیکه پدر مشمول قبلاً همسران دیگری داشته است تصویر شناسنامه آنها.

7 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه و محل سکونت پدر و مادر به استعلام حوزه وظیفه
ذیربط در مورد فرزندان آنها.

8 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع
مشمولیت وی از حوزه یا گروهان و یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.

9 - برگ معاینه پزشکی برادر مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت به اداره امور خود و
نیاز به مراقبت و نگهداری بعلت بیماری یا نقص عضو.

10 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضای سه نفر از بستگان مشمول که به
گواهی دفاتر اسناد رسمی رسیده باشد.

11- رونوشت مصدق احکام مبنی بر حبس پدر (به نحوی که از تاریخ رایه آن بیش از یک سال به انقضای
حبس باقی مانده باشد).

تبصره 1

تبصره 1 - حضور برادر مشمول در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است چنانچه برادر مشمول قادر به
حضور در جلسه هیئت رسیدگی نباشد، گواهی مراجع ذیصلاح ذیربط مبنی بر عدم امکان حضور برادر
مشمول در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را بتعداد مورد نیاز بحوزه‌های وظیفه عمومی ذیربط تحویل
خواهند نمود.

ماده 163

ماده 163 - مدارک لازم برای رسیدگی به ادعای کفالت مشمولان یگانه سرپرست و نگهدارنده برادر یا

خواهر صغیر بشرح زیر است:

1 - گواهی فوت پدر

2 - تصویر شناسنامه برادران یا خواهران صغیر.

3 - تصویر شناسنامه مادر مشمول و همسر یا همسران دیگر پدر مشمول.

4 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر و خواهر و برادر او تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر و خواهر و برادر وی فرستاده میشود. مرجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و مهر و امضاء رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه ذیربط اعاده خواهند نمود).

5 - عکس برادر یا برادران و خواهر یا خواهران صغیر مشمول که توسط کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل اقامت گواهی شده باشد.

6 - در صورتیکه پدر مشمول قبلاً همسران دیگری داشته باشد تصویر شناسنامه آنها.

7 - برگ معاینه پزشکی برادر بیش از 18 سال مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت سرپرستی برادر یا خواهر صغیر خود بعلت بیماری یا نقص عضو (در صورتیکه مشمول دارای برادر بیش از 18 سال باشد که قادر به اداره امور خود نباشد).

8 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضای سه نفر از بستگان مشمول که به گواهی دفاتر اسناد رسمی رسیده باشد.

9 - در صورتیکه به وضع مشمول در خارج از محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان و یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.

10 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه و محل سکونت پدر و مادر و مشمول به استعلام حوزه وظیفه عمومی ذیربط درباره مشخصات فرزندان آنها.

11- رونوشت مصدق احکام مبنی بر حبس پدر (به نحوی که از تاریخ آرایه آن بیش از یک سال به انقضای حبس باقی مانده باشد).

تبصره 1

تبصره 1 - حضور یکی یا کلیه برادران و خواهران صغیر مشمول در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است، چنانچه هر یک از برادران یا خواهران صغیر مشمول قادر به حضور در جلسه هیئت رسیدگی نباشند، گواهی مراجع نیصلاح مبنی بر عدم امکان حضور در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را به تعداد مورد نیاز به حوزه وظیفه عمومی ذیربط تحویل خواهند داد.

ماده 164

ماده 164 - مدارک لازم برای رسیدگی به ادعای کفالت مشمولان یگانه سرپرست خواهر مجرد:

1 - گواهی فوت پدر

2 - تصویر شناسنامه خواهر

3 - تصویر شناسنامه مادر مشمول و همسر یا همسران دیگر پدر مشمول

4 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و خواهر او تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر و خواهر وی فرستاده میشود، مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و امضاء و مهر رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه عمومی ذیربط اعاده خواهند نمود).

5 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه و محل سکونت مشمول و پدر و مادر او به استعلام حوزه وظیفه عمومی ذیربط در مورد فرزندان آنها.

6 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان و یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.

7 - عکس خواهر مشمول که توسط کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل اقامت گواهی شده باشد.

8 - در صورتیکه پدر مشمول قبلاً همسران دیگری داشته است تصویر شناسنامه آنها.

9 - برگ معاینه پزشکی برادر بیش از 18 سال مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت سرپرستی خواهر مجرد خود بعلت بیماری یا نقص عضو.

10 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضای سه نفر از بستگان مشمول که به گواهی دفاتر اسناد رسمی رسیده باشد.

11- رونوشت مصدق احکام مبنی بر حبس پدر (به نحوی که از تاریخ ارایه آن بیش از یک سال به انقضای حبس باقی مانده باشد).

تبصره 1

تبصره 1 - حضور خواهر مشمول در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است چنانچه خواهر مشمول قادر به حضور در جلسه هیئت رسیدگی نباشد، گواهی مراجع ذیصلاح زیربط مبنی بر عدم امکان حضور خواهر مشمول در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را به تعداد مورد نیاز به حوزه وظیفه عمومی زیربط تحویل خواهند داد.

ماده 165

ماده 165 - مدارک لازم برای رسیدگی به تقاضای معافیت یکنفر از فرزندان خانواده معلولین بشرح زیر است:

1 - تصویر شناسنامه پدر یا برادر مشمول که معلول شده باشند.

2 - گواهی نیروهای نظامی و یا انتظامی مربوطه که به تأیید بنیاد شهید رسیده باشد مبنی بر معلولیت پدر یا برادر مشمول با قید تاریخ معلولیت در مورد معلولین نیروهای نظامی و انتظامی و گواهی بنیاد شهید در مورد سایر معلولین با قید تاریخ معلولیت.

- 3 - تصویر شناسنامه مادر مشمول.
- 4 - تصویر شناسنامه برادر یا برادران مشمول.
- 5 - تصویر شناسنامه خواهر یا خواهران مشمول.
- 6 - گواهی فوت پدر و مادر مشمول در صورتیکه برادر مشمول معلول شده و مشمول مدعی سرپرستی برادر یا خواهران صغیر خود باشد.
- 7 - گواهی فوت پدر یا مادر در صورتیکه یکی از آنان فوت کرده باشد.
- 8 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از حوزه محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.
- 9 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه پدر و مادر مشمول به استعلام حوزه وظیفه عمومی مربوطه در مورد مشخصات فرزندان ذکور پدر و مادر.
- 10 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر وی فرستاده میشود مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و مهر و امضای رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه زیربط اعاده خواهند نمود).
- 11 - برگ معاینه پزشکی برادر بیش از 18 سال مشمول متضمن نظر شورای پزشکی مبنی بر عدم قدرت سرپرستی بعلت نقص عضو یا بیماری (در صورتیکه مشمول دارای برادر بیش از 18 سال باشد که قادر به اداره امور خود نباشد).
- 12 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضای سه نفر از بستگان مشمول که به گواهی دفاتر اسناد رسمی محل رسیده باشد.

تبصره 1

تبصره 1 - حضور پدر یا مادر مشمول یا هر دوی آنان یا برادر معلول مشمول در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است چنانچه هر یک از آنها قادر به حضور در جلسه نباشند گواهی مراجع ذیصلاح زیربط مبنی بر عدم امکان حضور آنان در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را به تعداد مورد نیاز به حوزه وظیفه عمومی ذیربط تحویل خواهند داد.

ماده 166

ماده 166 - مدارک لازم برای رسیدگی به تقاضای معافیت یک نفر از فرزندان خانواده اسراء یا مفقودالائرها بشرح زیر است:

- 1 - تصویر شناسنامه پدر یا برادر مشمول که اسیر یا مفقودالائرا باشند.
- 2 - گواهی نیروی نظامی یا انتظامی مربوطه بر اسارت یا مفقودالائرا شدن پدر یا برادر مشمول با قید تاریخ.
- 3 - تصویر شناسنامه مادر مشمول.
- 4 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از حوزه محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.
- 5 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه پدر و مادر و مشمول به استعلام حوزه وظیفه عمومی.
- 6 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول و پدر و مادر وی فرستاده میشود مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و امضاء و مهر رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه ذیربط اعاده خواهند نمود).
- 7 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضای سه نفر از بستگان مشمول که به گواهی دفاتر اسناد رسمی محل رسیده باشد.

تبصره 1

تبصره 1 - حضور پدر یا مادر مشمول یا هر دو [آنان در جلسه هیئت رسیدگی ضروری است چنانچه هر یک از آنها قادر بحضور در جلسه نباشند گواهی مراجع ذیصلاح ذیربط مبنی بر عدم امکان حضور آنان در جلسه الزامی است.

تبصره 2

تبصره 2 - مشمولان هر یک از مدارک فوق را به تعداد مورد نیاز به حوزه وظیفه عمومی ذیربط تحویل خواهند داد.

ماده 167

ماده 167 - مدارک لازم برای رسیدگی به تقاضای معافیت یکنفر از فرزندان خانواده شهداء بشرح زیر است:

- 1 - تصویر شناسنامه پدر یا برادر مشمول که شهید شده است.
- 2 - گواهی نیروهای نظامی و انتظامی مربوط که به تأیید بنیاد شهید رسیده است مبنی بر شهادت پدر یا برادر مشمول در مورد شهدای نیروهای نظامی و انتظامی و یا گواهی بنیاد شهید مبنی بر شهادت پدر یا برادر مشمول در مورد سایر شهداء.
- 3 - تصویر شناسنامه مادر مشمول.
- 4 - تصویر شناسنامه برادر یا برادران مشمول.
- 5 - تصویر شناسنامه خواهر یا خواهران مشمول.
- 6 - گواهی فوت پدر و مادر مشمول در صورتیکه برادر مشمول شهید شده و پدر و مادر فوت نموده و مشمول مدعی سرپرستی برادر یا خواهر صغیر خود باشد.
- 7 - گواهی فوت پدر یا مادر در صورتیکه یکی از آنان فوت نموده باشد.
- 8 - در صورتیکه بوضع مشمول در خارج از حوزه محل صدور شناسنامه رسیدگی شود پاسخ استعلام وضع مشمولیت وی از حوزه یا گروهان یا بخش وظیفه عمومی محل صدور شناسنامه مشمول.
- 9 - پاسخ اداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه پدر و مادر [و] مشمول به استعلام حوزه وظیفه عمومی مربوطه در مورد مشخصات فرزندان ذکور پدر و مادر.
- 10 - برگ تحقیق وضعیت (این برگ بدواً حسب مورد وسیله حوزه وظیفه محل صدور شناسنامه یا محل سکونت مشمول تنظیم و جهت تحقیق و تکمیل به کلانتری یا پاسگاه ژاندارمری محل صدور شناسنامه یا

محل سکونت مشمول و پدر و مادر وی فرستاده میشود مراجع مذکور پس از بررسی و تحقیق و تکمیل و گواهی و مهر و امضاء رئیس یا فرمانده مربوطه به حوزه وظیفه زیربط اعاده خواهند نمود).

11 - رضایتنامه رسمی همسر شهیدی که دارای فرزند مشمول یا فرزندی است که ظرف هفت سال از تاریخ شهادت بسن مشمولیت میرسد مبنی بر این که برادر شهید که مشمول میباشد از معافیت یکنفر از خانواده شهداء استفاده نماید این رضایتنامه بایستی در دفاتر اسناد رسمی تنظیم و ثبت شود.

12 - برگ استشهاد تأیید وضعیت و صحت ادعای مشمول به امضای سه نفر از بستگان مشمول که به گواهی دفاتر اسناد رسمی محل رسیده باشد.

تبصره

تبصره - مشمولان هر یک از مدارک فوق را به تعداد مورد نیاز بحوزه وظیفه عمومی زیربط تحویل خواهند داد.

فصل پنجم - آموزش نظامی مشمولان و درجات و حقوق و مزایای آنان

ماده 168

ماده 168 - کلیه مشمولان خدمت وظیفه عمومی که از طریق مراجع پزشکی و سازمانهای وظیفه قادر به خدمت و بلامانع تشخیص داده شدهاند به مراکز آموزشی نیروهای نظامی و انتظامی تحویل و طبق برنامه آموزشی که از طریق ستاد مشترک ارتش و ستاد مرکزی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تنظیم میگردد دوره آموزش مقدماتی نظامی را باید طی نمایند.

ماده 169

ماده 169 - کلیه مشمولان فوق دیپلم جهت طی دوره درجه داری وظیفه به مراکز آموزشی و فرهنگی نیروهای نظامی و انتظامی اعزام و پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و تخصصی و موفقیت در آزمایشهای مربوطه و داشتن سلامت جسمی و روانی و صلاحیت اخلاقی و سیاسی یکی از درجات گروهبانی وظیفه نایل میشوند.

ماده 170

ماده 170 - مشمولان فوق دیپلم که به دوره آموزشی درجه داری وظیفه اعزام میشوند در صورت مردود شدن در دوره آموزش مقدماتی یا تخصصی و یانداستن سلامت جسمی و روانی و صلاحیت اخلاقی و سیاسی بقیه خدمت خود را با درجه افرادی وظیفه انجام خواهند داد.

ماده 171

ماده 171 - کلیه مشمولان دیپلمه و پائین‌تر پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی با درجه افرادی وظیفه به خدمت خود در نیروهای نظامی یا انتظامی مربوطه ادامه خواهند داد.

ماده 172

ماده 172 - در موارد ضروری نیروها و سازمان‌های نظامی و انتظامی مجاز خواهند بود به تعداد مورد نیاز از بین مشمولان دیپلمه پس از خاتمه دوره آموزش مقدماتی نظامی بر اساس ضوابط زیر انتخاب و جهت طی دوره درجه داری وظیفه در تخصص‌های مورد لزوم به مراکز فرهنگی مربوطه اعزام دارند:

الف - دارا بودن صلاحیت اخلاقی و سیاسی.

ب - ابراز لیاقت و شایستگی در دوره آموزش مقدماتی نظامی.

ج - داشتن استعداد جسمی و روانی برابر نظریه بهداری سازمان یا نیرو.

د - دارا بودن معدل بالاتر در پایان دوره دبیرستان دوره آموزش مقدماتی نظامی.

ماده 173

ماده 173 - مشمولان لیسانسیه و بالاتر در صورتیکه قادر بخدمت و بلامانع تشخیص داده شوند برای طی دوره آموزش مقدماتی نظامی تحویل مراکزآموزشی خواهند شد و پس از موفقیت در دوره مذکور در صورتیکه از لحاظ اخلاقی و سیاسی و مکتبی شایستگی داشته باشند برای طی دوره آموزش افسری وظیفه اعزام خواهند گردید.

ماده 174

ماده 174 - مشمولانیکه دارای دانشنامه دکترا در هر رشته باشند پس از طی دوره آموزش افسری و موفقیت در آموزش‌های مربوطه بدرجه ستوان یکمی مفتخر خواهند شد.

ماده 175

ماده 175 - مشمولان لیسانسیه و فوق لیسانسیه در صورت موفقیت در آزمایش‌های دوره آموزشی افسری وظیفه بدرجه ستواندومی مفتخر خواهند شد.

ماده 176

ماده 176 - در صورتیکه مشمولان لیسانسیه و بالاتر در آزمایش‌های دوره آموزش مقدماتی نظامی مردود شوند و یا طبق نظر شورای مرکز آموزشی از لحاظ جسمی، مکتبی و اخلاقی صلاحیت لازم جهت نیل به درجه افسری را نداشته باشند، برای طی دوره درجه داری وظیفه اعزام خواهند شد.

ماده 177

ماده 177 - در صورتیکه مشمولان لیسانسیه و بالاتر در آزمایش‌های دوره آموزش افسری وظیفه مردود گردند یا طبق نظر شورای مرکز آموزشی مربوطه از لحاظ مکتبی و اخلاقی صلاحیت لازم جهت نیل به مقام افسری را نداشته باشند بقیه خدمت دوره ضرورت را برابر نظر شورا با یکی از درجات گروهبانی وظیفه انجام خواهند داد.

ماده 178

ماده 178 - میزان حقوق و مزایای ماهانه افسران، درجه داران، دانشجویان، دانش‌آموزان و افراد وظیفه بشرح زیر خواهد بود:

الف - حقوق ماهانه افسران وظیفه معادل حقوق ثابت ماهانه سال اول افسران هم درجه کادر ثابت.

ب - حقوق ماهانه درجه داران وظیفه عبارتست از گروهبان سوم [گروهبان سوم] 115 واحد حقوق گروهبان دوم 125 واحد حقوق و گروهبانیکم 135 واحد.

ج - حقوق ماهانه دانشجویان وظیفه در مدت آموزش مقدماتی 2000 ریال.

د - حقوق ماهانه دانشجویان وظیفه در مدت آموزش تخصصی 2500 ریال.

ه - حقوق ماهانه دانش‌آموزان وظیفه در مدت آموزش مقدماتی و تخصصی 2000 ریال؛ و - حقوق ماهانه افراد وظیفه به میزانی است که هر سال در بودجه وزارت دفاع پیش‌بینی میشود.

تبصره

تبصره - ضریب حقوق درجه داران وظیفه عبارتست از ضریب حقوق پرسنل کادر ثابت ارتش جمهوری اسلامی ایران.

ماده 179

ماده 179 - میزان مرخصی سالانه پرسنل وظیفه در مدت خدمت برابر مدت مرخصی پرسنل کادر ثابت نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران میباشد و چگونگی استفاده از آن در آئیننامه مرخصی پرسنل نیروهای مسلح تعیین خواهد شد.

ماده 180

ماده 180 - پرسنل وظیفه‌ای که در حین خدمت وظیفه عمومی اسیر یا مفقودالثر بشوند حسب مورد تا پایان دوره اسارت یا تعیین تکلیف از طریق واحد مربوطه به عائله تحت تکفل آنان به ترتیب زیر حقوق پرداخت خواهد شد:

الف - در دوره ضرورت از حقوق درجه مربوطه و پس از پایان دوره ضرورت و ورود به دوره احتیاط از حقوقی معادل حقوق ثابت همدرجه کادر ثابت.

ب - در صورتیکه در حین اسارت و یا مفقودالثر بودن دوره احتیاط آنان منقضی گردیده و وارد مرحله ذخیره اول شوند از حقوقی معادل حقوق ثابت یک درجه بالاتر از درجه دوره احتیاط.

ج - در صورتیکه حین اسارت یا مفقودالثر بودن وارد مرحله ذخیره دوم شوند از حقوق معادل یک درجه بالاتر از ذخیره اول.

تبصره

تبصره - عائله تحت تکفل پرسنل وظیفه حسب مورد برابر مقررات استخدامی نیروهای نظامی و انتظامی خواهد بود.

ماده 181

ماده 181 - از نظر این آئیننامه پرسنل وظیفه‌ای اسیر یا مفقودالاثر شناخته میشوند که توسط نیرو یا سازمان مربوط بر اساس مقررات مورد عمل نیروهای نظامی و انتظامی مراتب اسارت یا مفقودالاثر بودن آنان تأیید گردد.

ماده 182

ماده 182 - با مشمولانی که مشغول گذارنیدن دوره ضرورت بوده و بعزل قانونی از خدمت ترخیص شوند چنانچه علتی که موجب ترخیص گردیده مرتفع و بازگشت آنان بخدمت ضروری باشد در صورتیکه بیش از یکسال از تاریخ ترخیص نگذشته باشد بترتیب زیر رفتار خواهد شد:

الف - چنانچه قبل از اتمام دوره آموزشی ترخیص شده باشند به مرکز آموزشی اعزام خواهند شد تا دوره آموزشی را بگذرانند.

ب - چنانچه بعد از اتمام دوره آموزشی ترخیص شوند به منظور ادامه بقیه خدمت دوره ضرورت به نیرو یا سازمان مربوط قبلی معرفی خواهند شد.

تبصره 1

تبصره 1 - در صورتیکه از تاریخ ترخیص مشمولان موضوع ماده فوق بیش از یکسال گذشته باشد ولو اینکه بعلتی از قبیل اخذ مدرک تحصیلی بالاتر و غیره تغییر وضع داده باشند در صورت بلامانع بودن جهت طی دوره آموزش به مراکز آموزشی مربوطه اعزام خواهند شد.

تبصره 2

تبصره 2 - مدت خدمت قبلی مشمولان مذکور در ماده فوق جزو خدمت دوره ضرورت آنان محسوب

خواهد شد.

ماده 183

ماده 183 - پرسنل وظیفه‌ای که توسط مقامات قضائی زندانی میشوند در زمان بازداشت ارتباط آنان با نیرو یا سازمان مربوطه قطع و از کسوت نظامی خارج خواهند شد.

تبصره 1

تبصره 1 - چنانچه بازداشت در دوره آموزش باشد در صورت اعاده به خدمت مجدداً دوره آموزش مربوط را طی خواهد نمود در غیر اینصورت بقیه خدمت وظیفه را انجام خواهد داد.

تبصره 2

تبصره 2 - مدت زندانی جزو خدمت وظیفه محسوب نخواهد شد.

ماده 184

ماده 184 - مدت خدمت دوره ضرورت مشمولانی که بهر علت از خدمت منفک گردیده و مجدداً بخدمت اعزام میشوند مدتی است که در زمان اعزام مجدد آنان ملاک عمل میباشد.

ماده 185

ماده 185 - یگان ترخیص کننده این قبیل مشمولان موظف است مدارک اعزامی را ضمن ذکر علت ترخیص به حوزه اعزام کننده ارسال دارد.

فصل ششم - غیبت مشمولان وظیفه عمومی و جرائم و مجازات‌ها

بخش اول - غیبت مشمولان خدمت وظیفه عمومی

ماده 186

ماده 186 - مشمولان زیر غائب محسوب میشوند:

- 1 - مشمولانیکه در تاریخ مقرر در حوزه وظیفه عمومی مربوطه جهت اعزام بخدمت حاضر نشوند.
- 2 - مشمولانیکه بوضع آنها وسیله سازمان‌های وظیفه عمومی رسیدگی شده و برگ قانونی معافیت موقت دریافت و پس از انقضای مدت اعتبار آن ظرف یکماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی ننمایند.
- 3 - مشمولانی که پس از تعیین محل خدمت و اعزام در پادگان محل آموزش حاضر نشوند.

ماده 187

ماده 187 - مشمولان غایب که پس از دستگیری یا معرفی خود در حین رسیدگی از لحاظ پزشکی معاف دائم شناخته شوند چنانچه علت معافیت در ایام غیبت بوجود آمده باشد جهت رسیدگی به اتهام غیبت بمراجع قضائی معرفی میگردند و چنانچه به تشخیص شورای پزشکی معاینه کننده علت معافیت اینگونه مشمولان در تاریخ احضار و طول مدت غیبت نیز وجود داشته از تعقیب کیفری معاف خواهند بود.

ماده 188

ماده 188 - مشمولان غایب که پس از حضور یا دستگیری در معاینه پزشکی معاف موقت تشخیص داده شوند تا تعیین تکلیف قطعی (معافیت دائم پزشکی یا اعزام بخدمت) برگ معافیت موقت داده نخواهد شد.

ماده 189

ماده 189 - مشمولان غایبی که بخدمت دوره ضرورت اعزام شده‌اند چنانچه در حین خدمت معاف پزشکی دائم تشخیص داده شوند پرونده آنان بحوزه وظیفه عمومی اعزام کننده اعاده تا موضوع غیبت در محاکم صالحه قضائی مورد رسیدگی قرار گیرد.

ماده 190

ماده 190 - مشمولانی که دارای غیبت بوده و بخدمت اعزام میشوند پس از پایان خدمت کارت پایان خدمت بحوزه وظیفه عمومی اعزام کننده ارسال خواهد شد و حوزه اعزام کننده چگونگی غیبت را به دادرسی محل اعلام و برابر حکم صادره از دادگاه عمل خواهد شد.

ماده 191

ماده 191 - مشمولان غایبی که بخدمت دوره ضرورت اعزام میشوند در صورتیکه در حین خدمت دوره ضرورت حسن رفتار و اخلاق از آنان مشاهده شود و یا در عملیات جنگی ابراز شجاعت و فداکاری نمایند و مراتب مورد گواهی فرمانده نیرو یا سازمان مربوطه واقع گردد موضوع همراه کارت پایان خدمت دوره ضرورت به حوزه وظیفه اعزام کننده اعلام تا از آن طریق به اداره وظیفه عمومی منعکس گردد که در صورت موافقت اداره وظیفه عمومی از اعلام موضوع غیبت به محاکم صالح قضائی صرفنظر نموده و کارت پایان خدمت دوره ضرورت از طریق حوزه ذیربط به آنان تحویل گردد.

ماده 192

ماده 192 - مراجع انتظامی موظفند مشمولان غایب حوزه استحقاقی را دستگیر نموده و بحوزه وظیفه محل تحویل دهند.

بخش دوم - جرائم و مجازات‌ها

ماده 193

ماده 193 - مشمولان خدمت دوره ضرورت چنانچه در مدت آموزش اولیه مرتکب فرار از خدمت گردند واحد آموزشی مربوطه اوراق اعزامی را ضمن اعلام فرار بحوزه اعزام کننده مشمول فراری اعاده می‌نمایند.

ماده 194

ماده 194 - مشمولین فراری از خدمت که اوراق اعزامی آنان بحوزه وظیفه اعاده گردیده پس از مراجعه

حتی‌الامکان به همان واحد اولیه و چنانچه اعزام او به واحد اولیه میسر نباشد یکی از پادگان‌های آموزشی همان نیرو یا سازمان اعزام خواهند شد. در اوراق اعزامی اینگونه مشمولین قید میشود که نامبرده مرتکب فرار از خدمت گردیده ملبوس و لوازم اولیه را از پادگان آموزشی قبلی دریافت نموده است و نسبت به تعقیب کیفری وی در محل خدمتی جدید اقدام نمایند.

ماده 195

ماده 195 - خدمت قبلی این قبیل مشمولان پس از معرفی یا دستگیری حتی در صورت فرار مکرر جزو خدمت دوره ضرورت محسوب نخواهد شد.

ماده 196

ماده 196 - مشمولانیکه پس از خاتمه دوره آموزش مرتکب فرار از خدمت شوند در صورتیکه مدت فرار از خدمت آنان 6 ماه یا کمتر باشد پس از دستگیری یا معرفی نسبت به تعقیب کیفری آنان برابر مقررات قانون دادرسی و کیفر ارتش اقدام و بقیه خدمت دوره ضرورت را انجام خواهند داد.

ماده 197

ماده 197 - چنانچه مدت فرار از خدمت پرسنل وظیفه پس از پایان دوره آموزش بیش از 6 ماه باشد، مدت خدمت قبلی آنان جزو خدمت دوره ضرورت محسوب نگردیده و برابر مقررات قانون دادرسی و کیفر ارتش نسبت به تعقیب کیفری آنان اقدام خواهد شد.

ماده 198

ماده 198 - دستگیری و تعقیب کیفری پرسنل وظیفه فراری حسب مورد بعهدہ مأمورین دژبان و مأمورین انتظامی محل خواهد بود.